

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΑΖ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 — ΤΗΛ. 27.689 | 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1960 | ΑΡΙΘ. 5

ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΙΝ ΥΛΙΚΗΝ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗΝ

Δὲν νομίζομεν, ὅτι δικαιοῦνται ἡ ὀδύνηρά ἐκπληξίς καὶ οἱ ὀλοφύρομοι διὰ τὴν «ἐκκλυσιν τῶν ἠθῶν», πὺν ἐξεδηλώθησαν τόσον ἐντόνως προσφάτως, ἐπ' εὐκαιρία τῶν ἀνατριχιαστικῶν ὄντως ἐγκλημάτων πὺν ἐσημειώθησαν εἰς τὴν ὑπαιθρὸν μας.

«Ἐκβαρβαροῦται — λέγουν — τὸ χωριὸ τὸ τελευταῖον αὐτὸ προπύργιον ἀγνότητος καὶ τῶν τιμῶν οἰκογενειακῶν μας παραδόσεων». «Αἰσθανόμεθα φρίκη», διότι βλέπομεν, ὅτι ἡ κοινωρία μας εἶναι παράλυτος ἠθικῶς. . .»

*

Δὲν εἶναι βεβαίως εὐχάριστος ἡ κατάστασις. Καὶ συμφωνοῦμεν, ὅτι εὐρισκόμεθα ἀναμφιβόλως πρὸ μᾶς ἐξωφθάλμου ἀπαμβλύνσεως τοῦ ἠθικοῦ αἰσθητηρίου. Ἡ ἠθικὴ ὁμως κρίσις τῆς κοινωρίας μας δὲν εἶναι πρόσφατος. Καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι κανεὶς τυφλὸς καὶ βυθισμένος εἰς τὸ τέλμα τοῦ ἀτομικιστικοῦ του εὐδαιμονισμοῦ, διὰ νὰ μὴ βλέπη τοὺς πυρίνους κύκλους τῆς Κολάσεως, πὺν—ὄλοεν καὶ ἐντονώτερον—διεγράφοντο γύρω μας. Ἡ διαπίστωσις τῆς ἠθικῆς αὐτῆς κρίσεως τοῦ λαοῦ ἡμῶν ὑπῆρξεν, ὅπως ἐνθυμούμεθα, καὶ ἡ ζέουσι οὐσία τοῦ ἐνθρονιστηρίου λόγου τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου μας.

*

Δὲν πρέπει ὁμως, νομίζομεν, ν' ἀποθαρρυνώμεθα. Οὔτε καὶ ν' ἀπογοητευώμεθα καὶ νὰ λιποψυχῶμεν. Πρωτίστως διότι «δακρυόεντα καὶ οἷζυρά» εἶναι πάντοτε τὰ ἀνθρώπινα πράγματα, ὅπως ἔλεγεν ὁ Ὀμηρος. Δεύτερον, ἅς μὴ λησμονῶμεν, ὅτι ἡ ἠθικὴ κρίσις εἶναι παγκόσμιος· καὶ ὅτι αἱ σκιαὶ ἐπυκνώθησαν παντοῦ· καὶ μοιραίως διολισθαίνουσι καὶ ἕως τὰ ἐδάφη μας. Ἐπιπροσθέτως, ἅς ἐνθυμούμεθα, ὅτι ἐδῶ, ἐπὶ ἔτη συνεχῆ, ἐζήσαμεν ὑπὸ τὸν ἀδελφοκτόνον

ἀστερισμὸν τοῦ Κάιν. Καὶ ὅτι ἀπροσμέτρητα εἶναι τὰ ἠθικά, τὰ πνευματικά καὶ τὰ ὑλικά ἐρείπια, τὰ ὁποῖα συνεσωρεύθησαν εἰς τὴν χώραν μας. Καὶ ἐξ αὐτῶν τὸ τρομερώτερον, ἡ τραγικὴ διάσπασις τῆς Ἑλληνικῆς οἰκογενείας, τὴν ὁποῖαν ἐπέφερε καὶ ἐπέβαλεν εἰς τὴν ἀτυχῆ μας ὑπαιθρὸν ὁ ἐπάρατος καὶ μητραλοῖας συμμοριτισμὸς.

*

Καὶ ὁμως ἀντέστη καὶ ἀνθίσταται νικηφόρος. Καὶ ἀπεδύθη εἰς ἀπέλπιδα ἀγῶνα ἀνασυντάξεως καὶ ἀναδημιουργίας. Καὶ ἀντὶ νὰ ὀδηγηθῶμεν, ὅπως ἤλπισαν οἱ ἐχθροὶ τοῦ Γένους μας, εἰς τὸ βάραθρον τῆς ἀπωλείας καὶ τοῦ ἐκμηδενισμοῦ μας, ἐξεδηλώθη ἀντιθέτως ἐξάλλος ἡ δύναμις τῆς ἐλευθερίας καὶ ὑψηλότατον πνεῦμα ἀντοθυσίας. Καὶ διὰ μίαν ἀκόμη φοράν τὸ ἀφειδῶς χυθὲν Ἑλληνικὸν αἷμα ἐπηρέασε τὸν ροῦν τῆς Ἱστορίας. Ὡ! καὶ ἂν ἔλευρεν ἀπὸ τὸν πλανῆτην μας αὐτὸν τὸ Ἔθνος μας. . .

*

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν δὲν πρέπει ν' ἀπισιοδοξῶμεν, διὰ τὴν βιαιότητα τῆς ἐκδηλουμένης σποραδικῆς καὶ παροδικῆς ἐγκληματικότητος. Οὔτε καὶ ν' ἀποθαρρυνώμεθα. Ἀλλὰ νὰ μελετῶμεν τὰ αἷτια. Νὰ ἐμβαθύνωμεν εἰς τὰς ἀφορμὰς. Καὶ νὰ ζητῶμεν, μὲ πάθος ἀληθινόν, τὰ μέσα τῆς θεραπείας. Ἄς μὴ μᾶς ἀπογοητεύσουν αἱ παροδικαὶ ἀντιξοότητες καὶ ἡ σύνδρομος ζόφωσις τοῦ πίνακος τῆς ἱστορικῆς μας ζωῆς. Ἀλλὰ ἡ ἐπίγνωσις τοῦ γεγονότος καὶ ἡ ὀδύνη μας δι' αὐτό, ἅς μᾶς ὀδηγοῦν, εἰς τὸ νὰ ἀνεύρωμεν καὶ νὰ χαράξωμεν, μὲ ἰδρώτα καὶ μὲ μόχθον, τὸν ὀρθὸν δρόμον τοῦ Ἔθνους. Καὶ νὰ θεμελιώσωμεν ἀσαλεύτους καὶ ἀρραγεῖς τὰς γεφύρας ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι θὰ μᾶς ἐξαγάγουν ἀπὸ τὴν

ΤΑ ΟΝΟΜΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

Τῇ 26ῃ Φεβρουαρίου, ἐπὶ τοῖς Ὀνομαστηρίοις τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοκλήτου, ἐτελέσθη ἐν τῷ Ἱερῷ Μητροπολιτικῷ Ναῶ ἡ Θεία Λειτουργία ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πατρῶν κ. Κωνσταντίνου, βοηθουμένου ὑπὸ τῶν Θεοφιλ. Ἐπισκόπων Κερνίτσης κ. Χρυσοστόμου καὶ Ἀγαίας κ. Παντελεήμονος.

Τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν, εἰς ἣν παρίστατο καὶ ὁ Μακαριώτατος, παρηκολούθησαν, συμπροσευχόμενοι ὑπὲρ μακροήμερεύσεως τῆς Α. Μακαριότητος, οἱ Σεβ. Συνοδικοί καὶ παρεπιδημοῦντες Ἀρχιερεῖς, ὁ ἱερός Κλῆρος τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ πλήθος εὐσεβοῦς λαοῦ.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θ. Λειτουργίας ἅπαν τὸ ἐκκλησίασμα μετὰ τοῦ ἱεροῦ Κλήρου κατηνύθη πρὸς τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν Μέγαρον, ἐνθα ὑπέβαλε τῷ Μακαριωτάτῳ εὐχὰς διὰ τὴν μακροήμερευσιν αὐτοῦ καὶ παντοιοτρόπως ἐξέφρασε τὴν χαρὰν τοῦ ἐπὶ τοῖς Ὀνομαστηρίοις τῆς Α. Μακαριότητος. Μέχρι βαθείας νυκτὸς πλείστοι ἐπίσημοι καὶ πλήθη λαοῦ προσῆλθον εἰς τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν Μέγαρον, ἵνα ἐκφράσουν τὰς εὐχὰς τῶν καὶ ἵνα ἐγγραφοῦν εἰς τὸ ἀνοιγνὸν βιβλίον τῶν συγχαρητηρίων.

Πρὸς τοῖς ἄλλοις, εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν ἐλήφθη τὸ κάτωθι τηλεγράφημα τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Παύλου:

«Ἐπὶ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ Ὑμετέρας Μακαριότητος Βασίλισσα καὶ Ἐγὼ εὐχόμεθα ἐγκαρδίας ἔτη πολλά.

Παῦλος Β'»

θολίαν καὶ ἀπὸ τὴν σκιάν, πρὸς τὰς παμφώτους αἰθρίας καὶ τὸ χαροποιὸν καὶ ζωηφόρον Ἑλληνικὸν φῶς.

*

Καὶ ἄλλος δρόμος δὲν ὑπάρχει, ἀπὸ τὴν τόνωσιν τοῦ πηγαίου θρησκευτικοῦ συναισθήματος τοῦ λαοῦ μας καὶ τῶν Ὁρθόδοξων του βιωμάτων. Ἄς μὴ πλανώμεθα. Δὲν ἀρκεῖ ἡ γνῶσις καὶ ἡ Ἐπιστήμη διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν ἀντίστασιν κατὰ τοῦ κακοῦ, ἐφ' ὅσον παραθεωρεῖται καὶ κακοποιεῖται συνεχῶς ὁ ἄνθρωπος, ὡς «εἰκὼν τοῦ Θεοῦ», «ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀπέθανεν».

Χωρὶς τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν μας, πρέπει νὰ γίνῃ κοινὴ συνείδησις, ὅτι θ' ἀπομεινῶμεν λαὸς ἀπτέρος καὶ ὄχι ἡγετικός—πνευματικῶς καὶ ἠθικῶς—ὅπως εἴμεθα. Θὰ στειρεύσουν οἱ ἅγιοι ἐνθουσιασμοὶ μας. Καὶ θὰ ἀνπαρκτησούν οἱ ἐκθαμβωτικοὶ μας ἠρωτισμοί. Αὐτὴ ὑπῆρξεν, ἐπὶ συναπτὸς αἰῶνας, ἡ ἀέναος πηγὴ τῶν ἐκπάγλων δημιουργιῶν καὶ

Μεταξὺ ἄλλων προσῆλθον, ἵνα ὑποβάλουν εὐχὰς τῷ Μακαριωτάτῳ οἱ Σεβ. Συνοδικοί καὶ παρεπιδημοῦντες Ἱεράρχαι, Καθηγηταὶ Πανεπιστημίου, Βουλευταί, Ἀνώτατοι Πολιτικοὶ καὶ Στρατιωτικοὶ Ὑπάλληλοι, Διπλωματικοὶ ἀντιπρόσωποι διαφόρων Κρατῶν καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐπίσημοι.

Ὡσαύτως, πρὸς τοῖς ἄλλοις, τηλεγραφικῶς ἠχῆθησαν τῷ Μακαριωτάτῳ ὁ Παναγ. Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. Ἀθηναγόρας, ὁ Μακ. Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Χριστοφόρος, ὁ Μακ. Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ. Χριστοφόρος, ὁ Μακ. Πατριάρχης τῶν Σέρβων κ. Γερμανός, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Μακάριος, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. Ἰάκωβος, οἱ Σεβ. Μητροπολίται τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πολλοὶ Ἱεράρχαι τοῦ Ἐσωτερικοῦ, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κ. Κωνστ./νος Καραμανλῆς, ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Παναγιώτης Κανελλόπουλος, ὁ μέγας Αὐτάρχης κ. Δημήτριος Λεβίδης, ὁ Ὑπουργὸς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως κ. Κων. Τσῆτσος, ὁ Ὑπουργὸς Ἐθν. Ἀμύνης κ. Γ. Θεμελῆς, ὁ Ὑπουργὸς Βιομηχανίας κ. Μάρτης, ὁ Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν κ. Δ. Μακρῆς, ὁ Ὑπουργὸς Ἐμπορ. Ναυτιλίας κ. Ἀδριανόπουλος, ὁ Ὑφυπουργὸς Οἰκισμοῦ κ. Ἐμμ. Κεφαλογιάννης, ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Κόμματος τῶν Προοδευτικῶν κ. Σπυρ. Μαρκεζίνης, ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Γ.Ε.Ε.Θ.Α. ἀντιστρατήγος κ. Φροντιστής, ὁ Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης κ. Χέλμης, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων κ. Κόκκινος, ὁ Ἀρχηγὸς Χωροφυλακῆς κ. Μακρυωνίτης, ὁ Δήμαρχος Πατρέων, πολλοὶ βουλευταί, Καθηγηταὶ Πανεπιστημίου καὶ Ἀκαδημαϊκοί, Ἀνώτατοι Κρατικοὶ Λειτουργοὶ καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

τῶν πνευματικῶν ἀνθήσεων τῆς Φυλῆς μας. Καὶ μόνον, μὲ τὴν πίστιν αὐτὴν, ποὺ ἐμπνέει καὶ κατευθύνει εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν μεγάλων εὐθυνῶν τῆς ζωῆς καὶ δρᾶ ὡς ἐκπολιτιστικῆ καὶ λυτρωτικῆς δύναμις, θὰ ὀργανωθοῦν καὶ πάλιν οἱ νέοι μας εἰς ἀγγελόμορφον καὶ ἀελλόποδα στρατιάν, πραγματοποιιὸν παντὸς ἠθικοῦ μεγαλείου καὶ ἐργάτιδα θεώσεως τῆς ζωῆς μας αὐτῆς, ὡς τοῦ πληρώματος τῆς θείας Βασιλείας.

*

Καὶ τοῦτο δὲν εἶναι δυνατὸν βεβαίως νὰ ἐπιτευχθῇ, μὲ τὰς ὕβρεις καὶ μὲ τὰς ἀμετροπειάς, ποὺ τόσο συχνὰ ἀτυχῶς ἐκδηλοῦνται, ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ τῶν ταγῶν τῆς, τῶν συμβόλων τούτων τῶν ἱερῶν αἰσθημάτων καὶ τῶν ἐκπολιτιστικῶν κατευθύνσεων τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Ἐθνους. Ἀλλὰ μὲ τὴν ἐκθυμὸν ἐνίσχυσίν τῆς—ἠθικὴν καὶ ὄλικην—διὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ ὑψηλοῦ τῆς προορισμοῦ.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ (1833-1960)

B'

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Αιτωλίας και 'Ακαρνανίας.	
Πορφύριος ὁ ἀπὸ 'Αρτης και Ναυπάκτου	1807-1820 ¹ β'. 1828-1838.
'Ιερόθεος 'Αριστάρχου ὁ ἀπὸ 'Επιδάουρου Λιμηρᾶς	1841-1847.
Θεόφιλος Βλαχοπαπαδόπουλος	1852-1862.
Γεράσιμος Καλοκαιρινός	1866-1887.
Παρθέσιος 'Ακύλας	1892-1914.
Κωνσταντῖνος Κωνσταντινίδης	1922-1934.
'Ιερόθεος Παρασκευάπουλος ὁ ἀπὸ Πα- ροναζίας 'Αλεξανδρουπόλεως	1934.
Γερόσιος Σαρασίτης ὁ ἀπὸ 'Αγκύρας	1922-1934 ²
'Ιωακείμ Καβύρης ὁ ἀπὸ Σουφλίου ³	1934.
'Αργολίδος	
Κύριλλος Βογιάσαρης ὁ ἀπὸ Λαρίσης	1833-1842.
Γεράσιμος 'Ράλλης ὁ ἀπὸ 'Υδρας κλπ.	1842-1843.
Γεράσιμος Παγώνης	1852-1867.
Δανιὴλ Πετρούλιας	1867-1872.
Καλλίνικος Τερεζόπουλος	1874-1875.
Νίκανδρος Δελούκας	1882-1912.
'Αθανάσιος Λάσκαρης ὁ ἀπὸ Μυρέων	1914-1924.
'Ιερόθεος Μπόκοκας ὁ ἀπὸ Ταλαντίου	1924-1939.
'Ιωάννης Παπασαράντος	1939-1942.
'Αγαθόνιος Παπασταματίου ὁ ἀπὸ Σταυρουπόλεως	194. -1945.
Χρυσόστομος Ταβλαδωράκης	1945.
'Αρτης	
Σεραφεὶμ Ξερόπουλος ὁ ἀπὸ 'Αργυ- ρουπόλεως	1864-1894.
Γεννάδιος Παναγιωτόπουλος	1894-1911.
Σπυρίδων Γιαννάκας	1912-1948.
Σεραφεὶμ Τίνας	1949-1958.
'Ιγνάτιος Τσίγκρης	1958.

1. Ὁ Πορφύριος, ὅστις ἀρχικῶς ἐξελέγη ὡς Μητροπολίτης 'Αρτης και Ναυπάκτου, μετὰ 13ετῆ, ἐν αὐτῇ, διαπολιμασιν, κατὰ τὸ ἔτος 1820 ὑπεβλήθη, ὑπὸ τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως, εἰς ὑπερορίαν εἰς 'Αγιον Ὅρος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι εἰργάζετο ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς 'Ελλάδος ἐκ τῆς Ὀθωμανικῆς δυναστείας. "Αμα ὅμως τῇ κηρύξει τῆς 'Ελληνικῆς, τοῦ 1821, 'Επαναστάσεως ἀφικόμενος εἰς 'Ελλάδα, ἐξ 'Αγίου Ὁρους, ἀνέλαβε τὴν διαπολιμασιν τῶν ἐπαναστατημένων τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ περιφερειῶν. Ἡ Γερουσία τῆς Δυτικῆς 'Ελλάδος ἀποκατέστησεν αὐτὸν εἰς τὸν, ὄν, πρὸ τῆς ἐξορίας του, ἀρχιερατικόν, κατεῖχεν, θρόνον, και ἐκ τοῦ ὀποῖου βιαίως εἶχεν ἀπομακρυνθῆ. Πρβλ. Κων/νου Οἰκονόμου, ἐνθ' ἄνωτ. Τ. Β'. σ. 20-23. Χρυσ. Παπαδοπούλου ἐνθ' ἄνωτ. σ. 22-23. Β. 'Ατέση: 'Επιτομὴς 'Επισκοπικῆς 'Ιστορίας τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος κ.λ.π. ἐνθ' ἄνωτ. Τ. Α'. σ. 27-28. 'Αρχιμ. Σωφρονίου Παπακυριακοῦ: 'Ο "Αρτης και Ναυπάκτου Πορφύριος. «'Εκκλησία» ἔτ. 1926. ἀριθ. φύλ. 51-52 σ. 408.

2. «'Εκκλησία» ἔτ. 1934, ἀριθ. φύλ. 22, σ. 174.

3. Μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν, τοῦ 1922, κατὰστροφὴν, κατέφυγον εἰς τὸ ἐλευθερον 'Ελληνικὸν Κράτος πολλοὶ 'Αρχιερεῖς, πρὸς τακτοποίησιν τῶν ὀποῖων ἰδρύθησαν, ὡς ἀνωτέρω ἀνεγράψαμεν, προσωρινὰ Μητροπόλεις, εἰς τὴν κατηγορίαν

'Αττικῆς και Μεγαρίδος

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 36/1936 Α. Ν. «Περὶ τροποποιήσεως και συμπληρώσεως τοῦ νόμου 5438 τοῦ κωδικοποιηθέντος διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς 25ης Μαΐου 1932 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἀυτόκεφάλου 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος», «ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Μακαριωτάτου 'Αρχιεπισκόπου 'Αθηνῶν και ἀποφάσει τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου» ἰδρύθη νέα παροικία ὑπὸ τὸ ὄνομα «Μητρόπολις 'Αττικῆς και Μεγαρίδος»¹.

Ἐν τοσοῦτῳ ὅμως διὰ τοῦ, ἀπὸ 27ης Μαρτίου 1929, Β.Δ. «Περὶ ἐπανακαθορισμοῦ ὀρίων 'Αρχιεπισκοπῆς 'Αθηνῶν και ὀρισμοῦ ἔδρας Μητροπόλεως Μεγαρίδος» τὸ τμήμα 'Αττικῆς μετὰ τῆς νήσου Σαλαμίνας, ἐπανυπήχθησαν ὑπὸ τὴν 'Αρχιεπισκοπὴν 'Αθηνῶν, διὰ δὲ τὴν, μόνον τὸν τίτλον «Μεγαρίδος» φέρουσαν ὀμώνυμον Μητρόπολιν, ὀρίσθησαν «τὰ ὀρια τῆς ἐπαρχίας Μεγαρίδος πλην τῆς εἰς τὴν 'Ιερὰν 'Αρχιεπισκοπὴν 'Αθηνῶν προστιθεμένης διὰ τοῦ παρόντος νήσου Σαλαμίνας»².

Μεταγενεστέρως δὲ, ἤτοι τῷ 1941, ἡ, ὑπ' ἰστόρησιν, Μητρόπολις ἐπανεκλήσατο τὰ, διὰ τοῦ, ὑπ' ἀριθ. 36/1936 Α.Ν. καθορισθέντα ὀρια, ἐπεκταθέντα βραδύτερον διὰ τῆς ἐκχωρήσεως εἰς αὐτὴν πόλεων και χωριῶν τινῶν τῆς 'Αρχιεπισκοπῆς 'Αθηνῶν.

Ταύτης δὲ, διὰ καταστάσεως, 'Αρχιερεῖς ἐγένετο ὁ 'Ιάκωβος Βαβανάτσος ὁ ἀπὸ Χριστουπόλεως 1936.

Βερροίας και Ναούσης

Πολύκαρπος Σακελλαρόπουλος πρ. Φλωρίνης	1927-1943.
'Αλέξανδρος Δηλανῶς ὁ ἀπὸ Ζιχνῶν	1943-1958.
Καλλίνικος Χαραλαμπάκης ὁ ἀπὸ Κασσανδρείας	1958.
Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως	
α'. Γορτύνης	
Προκόπιος ὁ ἀπὸ Παραμυθίας	1833-1834.
β'. 'Ερυμανθίας	
'Ιγνάτιος ὁ ἀπὸ 'Αρδαμερίου	1833-1834.
γ'. Γορτύνης ³	
'Ιγνάτιος	1834-1839.

τῶν ὀποῖων ἀνήκεν και ἡ, τοῦ Σουφλίου, παροικία, ἣν διεπολιμασεν ὁ, περὶ οὗ πρόκειται, 'Αρχιερεῖς, ἀπὸ τοῦ 1926 μέχρι τοῦ 1934, μετατεθεὶς ἐκ τῆς, προσωρινῆς και ταύτης, Μητροπόλεως 'Ικαρίας τῷ 1926. Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι ἡ ἐπαρχία αὐτή, μετὰ τὴν μετάθεσιν τοῦ 'Ιωακείμ, κατηργήθη «συγχωνευθεῖσα μετὰ τῶν, ἐξ ὧν ἀπεσπάσθη ὀμόρων Μητροπόλεων Διδυμοτείχου και 'Αλεξανδρουπόλεως». Πρβλ. «'Εκκλησία» ἔτ. 1934 ἀριθ. φύλ. 23 σ. 182.

1. «'Εκκλησία» ἔτ. 1936, ἀριθ. φύλ. 39-40 σ. 272. Διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἀνασυνεστήθη και ἡ 'Ιερὰ Μητρόπολις Γυθείου ὑπὸ τὸν τίτλον Μητρόπολις Γυθείου, Οἰτύλου και Κυθήρων». Πρβλ. 'Εφημερίς τῆς Κυβερνήσεως ἔτ. 1936 τευχ. Α'. ἀριθ. φύλ. 417.

2. 'Εφημερίς τῆς Κυβερνήσεως ἔτ. 1939 τευχ. Α'. ἀριθ. φύλ. 128. «'Εκκλησία» ἔτ. 1919 ἀριθ. φύλ. 15-16 σ. 118.

3. Μετὰ τὴν, κατὰ τὸ 1834, συγχώνευσιν τῆς 'Επισκοπῆς 'Ερυμανθίας εἰς τὴν, τῆς Γορτύνης, τοιαύτην.

Φιλόθεος Καλουμένης	1852—1874.	Ἰωακείμ Σιγάλας ὁ ἀπὸ Ἀπολλωνιάδος ¹	1928—1957.
Ἰωάννης Μαρτίνος	1901—1919.	Κωνσταντῖνος Πούλος	1957.
Πολύκαρος Συνοδινός	1923—1933.	Δ ρ ά μ α ς	
Προκόπιος Τζαβάρας	1934—1945.	Λαυρέντιος Παπαδόπουλος ὁ ἀπὸ Χαλδίας	1922—1928.
Γερμανός Χατζηγιαννέστης ὁ ἀπὸ Βρεσθῆνης	1945—1954.	Βασίλειος Κομβόπουλος ὁ ἀπὸ Χαλδίας	1930—1944.
Εὐστάθιος Εὐσταθόπουλος	1955.	Γεώργιος Μισσηλίδης ὁ ἀπὸ Παραμυθίας κ.λ.π.	1942—1958.
Γ ρ ε β ε ν ῶ ν		Φίλιππος Τσορβῆς ὁ ἀπὸ Γρεβενῶν	1958.
Νικόλαος Παπανικολάου ὁ ἀπὸ Νεαπόλεως	1924—1932 ¹ .	Δ ρ υ ῖ ν ο υ π ὀ λ ε ω ς - Π ω γ ω ν ι α ν ῆ ς κ α ι Κ ο ν ῖ τ σ η ς.	
Γερβάσιος Σουμελίδης ὁ ἀπὸ Σεβαστείας	1934—1943 ² .	Βασίλειος Παπαχρήστου ὁ ἀπὸ Βελεγράδων	1902—1935.
Θεόκλητος Σφήνας	1943—1950.	Ἰωάννης Βασιλικός ὁ ἀπὸ Βελλῶς καὶ Κονίτσης ²	1936—1938.
Φίλιππος Τσορβῆς	1951—1958.	Δημήτριος Εὐθυμίου ὁ ἀπὸ Λευκάδος καὶ Ἰθάκης	1940—1956.
Γ υ θ ε ῖ ο υ κ α ι Ο ἰ τ ῦ λ ο υ		Χριστοφόρος Χατζῆς ὁ ἀπὸ Καρυουπόλεως	1956.
Ἰωσήφ	1833—1836.	Ἐ δ έ σ σ η ς κ α ι Π έ λ λ η ς ³	
Προκόπιος Γεώργιου ἢ Γαγουλέας πρ. Ἀνδρουβίστης	1852—1868.	Κωνσταντῖνος Ῥούσσης ἢ Καπιτζόγλου ὁ ἀπὸ Βερροίας καὶ Ναούσης	1924—1941.
Προκόπιος Μελισσαρόπουλος	1868—1888.	Παντελεήμων Παπαγεωργίου ὁ ἀπὸ Ταλαντίου	1941—1951
Β'. Γ υ θ ε ῖ ο υ		Διονύσιος Παπανικολόπουλος ὁ ἀπὸ Ἱερισσοῦ κ.λ.π.	1951.
Κύριλλος ὁ ἀπὸ Καρυουπόλεως ³	1833—1942.	Ἐ λ α σ σ ῶ ν ο ς	
Ἱερόθεος Ἀθανασόπουλος	1852—1859.	Καλλίνικος Λαμπρινίδης ⁴ ὁ ἀπὸ Κρήνης	1924—1955.
Ἰωσήφ Κωνσταντινίδης	1859—1869.	Ἰάκωβος Μακρυγιάννης	1956.
Παρθένιος Χρυσικάκης	1869—1885.		
Παρθένιος Δημητρόπουλος ⁴	1901—1913.		
Διονύσιος Δάφνος	1914—1936.		
Προκόπιος Κάλλιτσιζῆς	1936—1941.		
Χρυσόστομος Δασκαλάκης	1942—1945.		
Δημήτριος Θεοδόσης	1945—1956.		
Φιλήμων Ζέης	1956.		
Δ η μ η τ ρ ι ά δ ο ς			
Γρηγόριος Φουρτουναδάης	1870—1890 ⁵ β' 1891—1907.		
Γερμανός Μαυρομμάτης	1907—1935.		
Ἰωακείμ Ἀλεξόπουλος ὁ ἀπὸ Φωκίδος	1935—1957.		
Δαμασκηνός Χατζόπουλος ὁ ἀπὸ Τριφυλίας κ.λ.π.	1957.		
Δ ι δ υ μ ο τ ε ῖ χ ο υ κ α ι Ὀ ρ ε σ τ ι ά δ ο ς ⁶			

1. «Ἐκκλησία» ἔτ. 1924 ἀριθ. φύλ. 44 σ. 401 καὶ 47 σ. 423 καὶ ἔτ. 1933 ἀριθ. φύλ. 50 σ. 398.

2. Ἀὐτόθι ἔτ. 1934 ἀριθ. φύλ. 7 σ. 55.

3. Μελετίου Γαλανοπούλου (νῦν Μητροπολίτου Κυθήρων): Ἐκκλησιαστικαὶ σελίδες Λακωνίας. Ἐν Ἀθήναις 1939 σ. 54.

4. Ὡς Γυθείου καὶ Οἰτύλου.

5. Ὁ Γρηγόριος, κατὰ τὸ ἔτος 1890, ὑπέβαλε τὴν, ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, παραίτησιν, διὰ λόγους ὑγείας, εἰς ἡλικίαν 50 ἐτῶν, ἣν ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπεδέξατο. Ἐν τοσοῦτω θυμῷ, μετὰ πάροδον ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς παραίτησεως τούτου, ἀποφάσει τῆς, ὡς εἴρηται, ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἐπανῆλθε καὶ αὐθις εἰς τὴν ἐνεργόν, τῆς Ἐκκλησίας, ὑπῆρξεν. Ἡβλ. Β. Ἀτέση: Ἐπίτομος Ἐπισκοπικὴ Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κ.λ.π. ἐνθ' ἄνωτ. Τ. Α'. σ. 95-96.

6. Μετὰ τὴν ἐκκένωσιν, τῷ 1922, τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ὁ Ἀδριανούπολεως Πολύκαρος Βαρθάκης, προσωρινῶς διέμενεν εἰς τὴν περιφέρειαν Ὀρεστιάδος, ἐξακολουθῶν φέρων τὸν τίτλον τοῦ Ἀδριανούπολεως.

Μετὰ δὲ τὴν κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς 12ης Φεβρουαρίου 1931, ἀποφασισιν, περὶ τοποθετήσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Χίου, ἡ ἐπαρχία Ὀρεστιάδος κατηργήθη ὑπαχθεῖσα ὑπὸ τὴν,

τῆς Διδυμοτείου, τοιαύτην, ἥτις ἔκτοτε προσλαβοῦσα καὶ τὸν τίτλον αὐτῆς ἀναγράφεται ἐν τῷ Συνταγματικῷ τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας ὡς «Μητρόπολις Διδυμοτείου καὶ Ὀρεστιάδος». Ἡβλ. «Ἐκκλησία» ἔτ. 1931 ἀριθ. φύλ. 7 σ. 51.

1. «Ἐκκλησία» ἔτ. 1928 ἀριθ. φύλ. 12 σ. 95. Ὁ Ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος Ἰωακείμ ἐξελέγη Ἀρχιερεὺς Διδυμοτείου, ἀντὶ τοῦ Φιλαρέτου Βαφειδίου, εἰς Μητροπολίτην Ἡρακλείας, προαχθέντος.

2. Μετὰ τὴν μετάρθεσιν τοῦ Ἀρχιερέως αὐτῆς εἰς τὴν, τῆς Δρυϊνουπόλεως ἐκκλησιαστικὴν περιφέρειαν, ἡ παροικία «Βελλῶς καὶ Κονίτσης», κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἱεράς Συνόδου συνεκαυεῖθη μετὰ τὴν Μητρόπολιν Δρυϊνουπόλεως λαβοῦσαν τὸν τίτλον «Μητρόπολις Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης» μετὰ δύο ἔδρας τὸ Δελβινάκιον καὶ τὴν Κόνιτσαν. Ἡβλ. «Ἐκκλησία» ἔτ. 1936, ἀριθ. φύλ. 9 σ. 71.

3. Μετὰ τὴν, κατὰ τὸ ἔτος 1932 μετάρθεσιν τοῦ Πέλλης ἢ Γιαννιτσῶν καὶ Γουμηνίτης, Βασιλείου Παπαδοπούλου, εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Φλωρίνης, ἡ προσωρινῆ αὐτῆ ἐπαρχία καταργηθεῖσα ὑπῆρξεν ὑπὸ τὴν τῆς Ἐδέσσης, τοιαύτην, τιτλοφορουμένην ἤδη «Ἐδέσσης καὶ Πέλλης».

4. Ὁ Καλλίνικος ἀρχικῶς μετετέθη εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Μυριοφύτου καὶ Περιστασῶς ἐκ τῆς, τῆς Κρήνης, τοιαύτης, ὃν βραδύτερον ἀποκατέστησεν καὶ αὐθις εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ ἐπαρχίαν, τὸ Οἰκουμηνικὸν Πατριαρχεῖον κατὰ τὸ ἔτος 1924, ἵνα, τῷ αὐτῷ ἔτει, μεταθέσῃ τοῦτον εἰς τὴν, τῆς Ἐλασσῶνος, ὁμοίαν.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῶν Πατριαρχείων, ἐξ ἀφορμῆς τῆς τοποθετήσεως τοῦ Καλλίνικου εἰς τὴν, ὡς ἄνω, παροικίαν, προσέβη καὶ εἰς τὰς κάτωθι Ἀρχιερατικὰς ἀνακατατάξεις.

α) Ἰμβρου ἐποθετήσῃ τὸν Ἐπίσκοπον Κωνσταντίας Ἰωάννην τὸν μετὰ ταῦτα «Βελλῶς καὶ Κονίτσης».

β) Γιαννιτσῶν καὶ Γουμηνίτης κατέστησεν τὸν Μητροπολίτην Ἠλιοπόλεως Σμάραγγον Χατζηγεωργίου.

γ) Τὸν τῶος Ἐλασσῶνος Εἰρηναῖον ἀποκατέστησεν εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ ἐπαρχίαν Δαρδανελλίων καὶ Λαμφάκου καὶ

δ) Τὸν τῶος Δαρδανελλίων καὶ Λαμφάκου Κύριλλο,

ΤΟ ΕΝ ΡΟΔΩ, ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ (19 - 28 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1959)

Ἡ συνάντησις μετὰ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν Παρατηρητῶν ἐν τῷ Συνεδρίῳ καὶ τὰ ἐπακόλουθα αὐτῆς. Κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Συνεδρίου τῆς Κεντρ. Ἐπιτροπῆς ἐν Ρόδῳ ἔλαβε χώραν καὶ μία φιλικὴ καὶ ἀνεπίσημος συνάντησις μετὰ τῶν Ὀρθοδόξων Ἀντιπροσώπων καὶ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν, οἵτινες, κληθέντες, εἶχον παραστῆ ὡς παρατηρηταὶ καὶ τινες ὡς ἐπισκέπται ἀπλοῖ, ὅπως συμβαίνει σχεδὸν πάντοτε εἰς τὰ διάφορα συνέδρια τοῦ Π.Σ.Ε.

Ἡ συνάντησις, καὶ αἱ συζητήσεις κατ' αὐτὴν προὐκάλεσαν ποικίλα σχόλια καὶ πολλὰς παρεξηγήσεις, περὶ τῶν ὁποίων οἱ συμμετασχόντες οὐδεμίαν πρόβλεψιν ἠδύναντο νὰ ἔχουν οὐτε εὐθύνονται δι' αὐτάς, διότι ἀπλούστατα ἡ συνάντησις ἦτο φιλικωτάτη, διαπνεομένη ἀπὸ τὸν ἱερὸν πόθον τῆς προσεγγίσεως καὶ συνεργασίας τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, Ὀρθοδόξου καὶ Ρωμαιοκαθολικῆς, ὡς ὑπάρχει μετὰ τῆς πρώτης καὶ τῶν Προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ αἱ ἀνταλλαγεῖσαι κατ' αὐτὴν γνώμαι εἶχον ἐντελῶς ἀνε-

Ἐλευθερουπόλεως	
Σωφρόνιος Σταμούλης ὁ ἀπὸ Βερροίας καὶ Ναούσης ¹	1927—1958.
Ἀμβρόσιος Νικολάου ὁ ἀπὸ Χριστουπόλεως	1958.
Ζακύνθου	
Νικόλαος Κοκκίνης	1838—1867.
Νικόλαος Κατραμῆς	1868—1884.
Διονύσιος Λάτας	1884—1894.
Διονύσιος Πλέσσας	1894—1933.
Χρυσόστομος Δημητρίου	1934—1957.
Ἀλέξιος Ἴγγλέσης ὁ ἀπὸ Εὐρίπου	1957.
Ἡλείας	
Ἰωάννης Κωνσταντινίδης ὁ ἀπὸ Δαμαλῶν	1833—1834.
Δαμασκηνὸς Σπηλιωτόπουλος	1901—1917.
Ἀντώνιος Πολίτης	1922—1945.
Γερμανὸς Γκούμας ὁ ἀπὸ Ναυπακτίας κ.λ.π.	1945.
Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων	
Ἰαρίων ὁ ἀπὸ Καστορίας	1880—1890.
Μισαήλ ὁ ἀπὸ Θαυμακοῦ	1900.
Εὐθύμιος Πλατῆς	1901—1924.
Ἰεζεκιήλ Στρούμπας Βελανιδιώτης	1924—1950.
Κύριλλος Καρμαλιώτης ὁ ἀπὸ Ζιχνῶν	1951.
Θεσσαλονίκης	
Γεννάδιος Ἀλεξιάδης ὁ ἀπὸ Λήμνου	1912—1951.

Παντελεήμων Παπαγεωργίου ὁ ἀπὸ Ἐδέσσης κ.λ.π.	1951.
Θηβῶν καὶ Λεβαδείας	
Παΐσιος ὁ ἀπὸ Σάμου	1820—1849.
Ἀβράμιος Ἀναργύρου	1852—1858.
Δοσίθεος Ἀσημακίδης	1858—1885.
Ἰερώνυμος Βλαχάκης	1901—1909.
Συνέσιος Φιλιππίδης	1912—1944.
Πολύκαρπος Κουτσουπίδης	1944—1957.
Δωρόθεος Βασιλᾶς ὁ ἀπὸ Παραμυθίας κ.λ.π.	1957.
Θήρας	
Ζαχαρίας Κυριακὸς	1814—1842.
Ἰερόθεος Βενετσιάνος	1852—1857.
Ζαχαρίας Μαθᾶς	1860—1877.
Νικόδημος Σακελλαριάδης	1882—1907.
Ἀγαθάγγελος Γεωργιάδης	1907—1928.
Ἀνθίμος Τσάτσος ὁ ἀπὸ Βρεσθῆνης	1931—1938.
Σπυρίδων Ἐρμογένης	1942—1952.
Γεώργιος Πάτσος ὁ ἀπὸ Σταυρουπόλεως	1952—1957.
Γαβριήλ Καλοκαιρινὸς	1957.
Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὀρους καὶ Ἀρδαμερίου ¹	
Σωκράτης Σταυρίδης	1911—1944.
Διονύσιος Παπανικολόπουλος	1944—1951.
Κυπριανὸς Πουλῆκος	1951—1959.
(Συνεχίζεται)	† Ὁ πρ. Λήμνου ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

μετέθεσεν εἰς τὴν προσωρικὴν Μητρόπολιν Νιγρίτης. Πρβλ. α' Ἐκκλησία» ἔτ. 1924 ἀριθ. φύλ. 23 σ. 172, καὶ ἀριθ. φύλ. 48 σ. 431. καὶ ἔτ. 1925, ἀριθ. φύλ. 8 σ. 60.

1. Ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Πατριαρχείων, κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 19ης Νοεμβρίου 1927 ληφθεῖσα, Μητροπολίτης Ἐλευθερουπόλεως ἐξελέγη ὁ ἀπὸ Βερροίας Σωφρόνιος Σταμούλης, ἵνα τὴν θέσιν του ταύτην καταλάβῃ ὁ πρ. Φλωρινῆς Πολύκαρπος Σακελλαρόπουλος, ὅστις ἀπὸ τοῦ 1926 εἶχε τεθῆ εἰς διαθεσιμότητα. Πρβλ. α' Ἐκκλησία» ἔτ. 1926 ἀριθ. φύλ. 14 σ. 109, 25 σ. 197 καὶ ἔτ. 1927 ἀριθ. φύλ. 51-52 σ. 406.

2. Παραιτηθέντος τοῦ θρόνου τῆς προσωρινῆς Μητροπόλεως Λαγκαδᾶ, Ἀρχιερέως αὐτῆς Γερμανοῦ Ἀναστασιάδου τοῦ ἀπὸ Κυκλάδων 1924—1932, ἡ, ἐν λόγῳ, ἐπαρχία ὑπέχθη ὑπὸ τὴν, τῆς Θεσσαλονίκης, τοιαύτην, ὅφ' ἦν καὶ ἄχρι

σήμερον διατελεῖ. Πρβλ. Μητροπολίτου πρ. Λαγκαδᾶ Γερμανοῦ (Ἀναστασιάδου). Ἐκκλησιαστικοὶ λόγοι καὶ ὁμιλίαι. Ἐν Ἀθήναις 1937. α' Ἐκκλησία» ἔτ. 1932 ἀριθ. φύλ. 42 σ. 366.

1. Ἡ Μητρόπολις Ἀρδαμερίου καὶ Γαλατῆς» μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Ἀρχιερέως αὐτῆς Καλλινίκου Κρεατσούλη (1924—1934) ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, βασιζομένη ἐπὶ τῆς Πατριαρχικῆς Ἐγκυκλίου τοῦ 1924 ... καταργεῖται· συγχωνεύεται δ' αὐτὴ κατὰ τὴν πολιτικὴν διαίρεσιν τῆ γειτονικῆ Ἱ. Μητροπόλει Κασσανδρείας πλὴν τοῦ τμήματος Ζαγκλιβερίου, τὸ ὁποῖον προσάρτεται εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Θεσσαλονίκης». Πρβλ. α' Ἐκκλησία» ἔτ. 1934 ἀριθ. φύλ. 7 σ. 55 καὶ 1936 ἀριθ. φύλ. 45 σ. 357. Πάντως ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὀρους προσέλαβε καὶ τὸν τίτλον τοῦ Ἀρδαμερίου, καὶ σήμερον προσωνομεῖται κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

πίσημον καὶ προσωπικὸν χαρακτήρα, διότι οὐδεὶς ἐκ τῶν συμμετασχόντων ὠμίλει κατ' ἐντολήν καὶ ἐξουσιοδότησιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τοῦ Ἀρχῶν. Ἄλλως τε τὰ κυριώτερα πρόσωπα κατὰ τὴν συνάντησιν ἦσαν γνωστὰ πρὸς ἄλληλα, ἐγνώριζον τὰς ἀμοιβαίας διαθέσεις πρὸς συνεργασίαν τῶν δύο ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν καὶ εἶχον καὶ ἄλλοτε πολλάκις ἀνταλλάξει φιλικῶς τὰς γνώμας των ἐπὶ τοῦ φλέγοντος τούτου ζητήματος τῆς σχέσεως τῆς Ἀνατολ. Ὁρθ. Ἐκκλησίας μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς. Ἐφρόνουν ταῦτα, ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπετρέπετο ἡ ἀπώλεια τῆς δοθείσης εὐκαιρίας πρὸς συνάντησιν καὶ ἀνταλλαγὴν γνώμων ἐπὶ τῶν σχέσεων τῶν δύο μεγάλων καὶ ἀρχαιοτέρων Ἐκκλησιῶν. Καὶ ἀντὶ παρεξηγήσεων καὶ δυσμενῶν σχολίων ἀνέμενον ταῦτα καλοῦς καρποῦς καὶ εὐεργετικά ἀποτελέσματα διὰ τὰς ἐπαφὰς μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἀλλ' ὁ διάβολος ἔβαλε τὴν οὐράν του καὶ ἀντὶ καλοῦ προέκυψαν ψυχρότης καὶ διαξίφισμοι μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων ἐπισήμων τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ ἀπογοήτευσίς εἰς τὰς ψυχὰς ὄλων ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἐκατέρωθεν εὐχονται εἰλικρινῶς ἐν Κυρίῳ ὑπὲρ τῆς συνεργασίας τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολ. Ἐκκλησίας εἰς ὅλα τὰ φλέγοντα προβλήματα τῆς ἐποχῆς.

Κατὰ τὴν συνάντησιν ταύτην παρίσταντο ἐκ μέρους μὲν τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν ὁ P. C. J. Dumont, Δομινικανός, διευθυντὴς τοῦ ἐν Παρισίοις κέντρου μελετῶν «Istina» καὶ ὁ καθηγητὴς D. J. G. M. Willebrands, εἰς δὲ ἡ Ὁλλανδικῆ Ρωμαιοκ. Ἱεραρχία ἔχει ἀναθέσει τὴν παρακολούθησιν τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Π.Σ.Ε. Ἀμφότεροι οὗτοι παρίσταντο ὡς παρατηρηταὶ κατόπιν ἐπισήμου προσκλήσεως τοῦ Π.Σ.Ε. καὶ ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ δημοσιογράφου. Ἐκ τούτου ὁ Dr. Willebrands ἔκαμε μίαν λαμπράν, ἀντικειμενικὴν ἐκθεσιν τῆς περιφήμου ταύτης συναντήσεως εἰς τὸ περιοδικὸν «Vers l'unité chretienne» τοῦ κέντρου «Istina» (Ἰαν.-Φεβρ. 1960 XIIIe année), ἀναδημοσιευθεῖσαν ταυτοχρόνως καὶ εἰς τὸ Γερμ. περιοδικὸν «Oecumenische Rundschau». Πλὴν τῶν δύο τούτων διακεκριμένων Θεολόγων καὶ ὑπερμάχων τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως παρίσταντο καὶ ὁ P. Strotmann, Βενεδικτίνος, ἐκ τοῦ κέντρου τῆς Chevotogne καὶ συντάκτης τοῦ περιοδικοῦ Irenikon, ὁ P. Maurice Villain, συγγραφεὺς τοῦ ἔργου Introduction a l'oeumenisme καὶ ὁ P. Antoine Wenger, ἀρχισυντάκτης τῆς καθημερινῆς Ρωμαιοκαθολικῆς ἐφημερίδος La Croix. Οὗτοι πάντες εὕρισκονται ἐπὶ κεφαλῆς ὄλων ἐκείνων τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν, οἵτινες μετ' ἐνδιαφέροντος παρακολουθοῦν τὴν σύγχρονον οἰκουμενικὴν κίνησιν καὶ διάκεινται φιλικῶς καὶ ἀγωνίζονται ἐπιμόνως καὶ εἰλικρινῶς διὰ μίαν προσέγγισιν καὶ συνεργασίαν μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς καὶ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐκ μέρους δὲ τῆς Ὁρθοδ. Ἐκκλησίας παρέστησαν ἅπαντες σχεδὸν οἱ ἐν τῷ Συνεδρίῳ τῆς Ρόδου ἀντιπρόσωποι τῶν Ὁρθοδ. Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς, καὶ λαϊκοί, περὶ τοὺς τεσσαράκοντα

περίπου. Ποῖος ἀνέλαβε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς συναντήσεως ταύτης; Καὶ ἀπὸ τὰς δύο πλευρὰς ἐγνώριζομεν, ὅτι θὰ ἐγένετο μία τοιαύτη συνάντησις, διότι ἡμεῖς μὲν οἱ Ὁρθοδ. Ἀντιπρόσωποι εἶχομεν ἀρχίσει ἤδη κεχωρισμένας συναντήσεις μετὰ τῶν Ἀγγλικανῶν, μετὰ τῶν Λουθηρανῶν, μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς (τῶν Κοπτῶν), οἱ δὲ ἐν Ρόδῳ Ρωμαιοκ. ἀντιπρόσωποι εἶχον ἤδη ὑπ' ὄψιν μίαν τοιαύτην συνάντησιν. Ὁ P. Dumont εἶχε γράψει πολὺ πρὸ τοῦ συνεδρίου τῆς Ρόδου εἰς τὸν ὑποφαινόμενον διὰ μίαν συνάντησιν μετὰ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν θεολόγων καὶ τῶν καθηγητῶν τῶν θεολογικῶν Σχολῶν τῶν Ἀθηνῶν, τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Χάλκης ἐν Ἀθήναις, ὅπως συζητήσωσιν ὁμοῦ φιλικῶς καὶ ἀκαδημαϊκῶς ἐπὶ τῶν σχέσεων τῶν δύο ἐκκλησιῶν μας. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ του ταύτῃ ὁ P. Dumont (6 Ἰουνίου 1959) δὲν καθώριζεν ὄρισμένον θέμα τῆς συναντήσεώς μας, ἀλλὰ προέτεινε, ὅπως κατὰ τὴν γενησομένην συνάντησιν ὀρισθῶν ἡ μορφή, τὰ θέματα καὶ ὁ τόπος τοιούτων ἀκαδημαϊκῶν συναντήσεων μετὰ τῶν Ρωμαιοκ. καὶ Ὁρθοδόξων Θεολόγων. Τὸ κέντρον Μελετῶν «Istina» ἐν Παρισίοις, ὅπερ ἐκδίδει τὰ περιοδικὰ «Istina» καὶ «Vers l'Unité chretienne», διατηρεῖ φιλικὰς σχέσεις μετὰ πολλῶν Ὁρθοδόξων καὶ ὀργανώνει μετ' αὐτῶν συναντήσεις θεολογικάς, ἰδίᾳ μετὰ τῶν ἐν Παρισίοις καὶ ἀλλαχοῦ θεολόγων Ρώσων ἐξορίστων. Εἰς τοιαύτας συναντήσεις λόγῳ τῶν ἀποστάσεων δὲν παρίσταντο συνήθως καὶ Θεολόγοι τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐκινήθη ὁ P. Dumont πρὸς τὴν κατεῦθυνσιν ταύτην καὶ ἔγραψεν εἰς ἐμὲ — ἴσως καὶ εἰς ἄλλους — περὶ μιᾶς συναντήσεως ἐν Ἀθήναις Ρωμαιοκ. καὶ Ὁρθοδ. Θεολόγων, καθηγητῶν τῶν τριῶν Θεολ. Σχολῶν. Ὁ ὑποφαινόμενος, ἐπειδὴ, ὡς γνωστόν, οἱ καθηγηταὶ τῶν Θεολ. Σχολῶν ἀπουσιάζουσιν ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ἐκ Θεσσαλονίκης κατὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς, ἀπήντησα εἰς τὸν P. Dumont, ὅτι πρακτικώτερον καὶ εὐκολώτερον θὰ ἦτο νὰ γίνῃ μία τοιαύτη συνάντησις εἰς Ρόδον, ὅπου θὰ παραστῶσιν, ὡς ἐγνώριζον, διότι ἔτυχε νὰ διορισθῶ ὡς Γεν. Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις εἶχεν ἀναλάβει τὴν προπαρασκευὴν καὶ τὴν ὀργανώσιν τοῦ Συνεδρίου, πολλοὶ καθηγηταὶ καὶ τῶν τριῶν Θεολογικῶν Σχολῶν (καὶ παρέστησαν πράγματι περὶ τοὺς 15, ὡς εἶδεν ὁ ἀναγνώστης ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν μελῶν τῆς Ὁρθ. Ἀντιπροσωπείας). Ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπεδείχθη, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐν Ρόδῳ, διότι ἐκεῖ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ περιορισθῇ καὶ δὲν περιωρισθῇ εἰς μόνον τοὺς Θεολόγους Καθηγητὰς ἡ συνάντησις, ὥστε νὰ εἶχον αἱ συζητήσεις ἀκαδημαϊκὴν μόνον μορφήν. Διὰ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν συνάντησιν Ὁρθοδόξων Ἀρχιερέων ἡ συνάντησις, παρὰ τὴν θέλησίν μας, προσέλαβεν ἄλλην, ἐπισημοτέραν πῶς μορφήν, μολονότι τυπικῶς ἦτο ἀνεπίσημος καὶ ὅλως φιλική, διότι οἱ συμμετασχόντες ἐξεπροσώπων ἑαυτοὺς μόνον ὡς μὴ ἔχοντες οὐδαμῶθεν οὐδεμίαν ἐξουσιοδότησιν ἢ καὶ ἀπλήν παρακίνησιν διὰ μίαν τοιαύτην συνάντησιν.

Κατὰ τὴν 21ην Αὐγ. λοιπὸν, ἀφ' οὗ ἐδειπνήσαμεν

Η ΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Α'.

Η ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΝ ΤΩ ΠΑΡΟΝΤΙ

«Ὅτω καὶ σκεῦος ἕκαστον λέγομεν καλόν, καὶ ζωὴν καὶ φυτὸν, οὐκ ἀπὸ τῆς διαπλάσεως οὐδ' ἀπὸ τοῦ χρώματος, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διακονίας».

(Χρυσόστομος)

Με πολλὴν λύπην παρακολουθοῦμεν οἱ ἀσχολούμενοι μετὰ τὴν Χριστιανικὴν Ἀρχαιολογίαν καὶ Τέχνην τὴν παρεξήγησιν, ἡ ὁποία ὑφίσταται, οὐ μόνον παρα τοῖς Δυτικοῖς ἐκκλησιαστικοῖς καὶ Θεολογικοῖς κύκλοις ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἡμετέροις προσέτι, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν κεφαλαιώδη σπουδαιότητα τῆς ἀγιογραφίας τῆς ἡμετέρας Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Καὶ βεβαίως ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ ἠκούσθησαν φωναὶ ὑπὲρ αὐτῆς ἐκ μέρους τῶν βυζαντινολόγων, αἵτινες μάλιστα καὶ ἐπληθύνθησαν ἐσχάτως, καθὼς ἀκριβῶς συνέβη, ἐκ μέρους τῶν ἰδίων κύκλων καὶ ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν. Ἀλλ' ἡ ἔλλειψις κατανοήσεως τῆς ἡμετέρας Ὀρθοδόξου ἀγιογραφίας, ἣτις οὐδεμίᾳ ἄλλῃ εἶναι ἢ ἡ βυζαντινὴ, δὲν παύει νὰ εἶναι αἰσθητὴ παρὰ τοῖς ἀρμοδιωτέροις, οἵτινες ἐν αὐτῇ διαβλέπουν οὐχὶ ἀπλῶς ἐξωτερικὸν ἢ ὑποβοηθητικὸν στοιχεῖον τῆς ἐν πνεύματι λατρείας τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλ' οὐσιαστικὸν στοιχεῖον αὐτῆς.

Μία τῶν αἰτιῶν τῆς τοιαύτης καταστάσεως εἶναι ἡ ἔλλειψις σχετικῆς ἐρεῦνης καὶ ἐπομένως βιβλιογραφίας ἐκ μέρους τῆς παπικῆς καὶ διαμαρτυρομένης Θεολογίας, ἣτις οὕτω δὲν ὑπεβλήθησε καὶ τὴν πρό-

οδὸν τῆς ἡμετέρας. Διότι οἱ ἐν τῇ Δύσει καλλιεργησάντες μετὰ τὸ σχίσμα (1054), κυρίως δὲ ἀπὸ τοῦ 13ου αἰῶνος καὶ ἐξῆς, ἄλλου εἴδους ἀγιογραφίαν, παρημέλησαν ἐν ταῖς Θεολογικαῖς ἐρεῦναις αὐτῶν τὴν ζωγραφικὴν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἣτις μάλιστα, ὀλίγον κατ' ὀλίγον, συνεδέθη πρὸς τὴν ὑποτίμησιν καὶ τὴν ὅλην ἀκολουθήσασαν τὸ σχίσμα ἀντιπάθειαν πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν. Μετὰ τὴν Ἀναγέννησιν, τὴν κυριαρχίαν τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τὰς ἀνθρωπιστικὰς σπουδὰς (humanismus) ἀνθεῖ ἐν τῇ Δύσει ἡ μορφολογικῶς ἀνθρωποκεντρικὴ τέχνη, τὸ ἔργον τῆς ὁποίας ἐπιβάλλεται εἰς τὴν Παπικὴν Ἐκκλησίαν (καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν Διαμαρτυρομένην), ἣτις πλέον καὶ διὰ τῆς «νέας» τέχνης, ἣν υἰοθετεῖ, ἐκδηλοῖ τὴν ἀνεξαρτησίαν της ἀπὸ τῆς ἀφ' ἧς ἀπεσχίσθη «μιάς Ἐκκλησίας». Μετὰ τὴν βυζαντινὴν ζωγραφικὴν ἀσχολεῖται πλέον ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ μόνον ἡ Ἱστορία τῆς τέχνης (Kunstgeschichte), ἡ Ἱστορία τῆς Χριστιανικῆς τέχνης (Geschichte der christlichen Kunst), ἡ Ἱστορία τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας, ἡ καὶ ἡ Φιλοσοφία τῆς τέχνης, ἐπιστήμαι αἱ ὁποῖαι, ἀναλόγως τῶν προϋποθέσεων τῶν, ἐξετάζουν τὸ πρῶγμα. Οἱ ἱστορικοὶ τῆς τέχνης κυρίως καὶ οἱ αἰσθητικοὶ τῆς Δύσεως ἔχουν οὕτω τὸν λόγον, ἐνῶ τὸ αὐστηρῶς παπικὸν—ἐκκλησιαστικὸν περιβάλλον θεωρεῖ αὐτὴν ξένην πλέον πρὸς τὴν ἀνάγκην τῶν παραδόσεων, ἣν, ὡς εἰκόσ, κληροδοτεῖ καὶ εἰς τὴν Διαμαρτύρησιν. Ἡ ἀπὸ τῆς ἱστορικῆς λοιπὸν καὶ—ὑπὸ τὴν συνήθη ἔννοιαν—καλλιτεχνικῆς πλευρᾶς, γενικωτέρα συνήθως ἢ καὶ εἰδικωτέρα σπανιώτερον,

ὁμοῦ πολλοὶ Ὀρθόδοξοι Ἀντιπρόσωποι μετὰ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν εἰς τὸ Ἑστιατόριον τοῦ Miramare, ἀπεσφύρημεν, προειδοποιηθέντες παρὰ τοῦ προέδρου τῆς Ὀρθοδ. Ἀντιπροσωπείας ἐν τῷ συνεδρίῳ τῆς Ρόδου Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φιλαδελφείας κ. Ἰακώβου διὰ τὴν συνάντησιν ταύτην, εἰς μίαν εὐρύχωρον αἴθουσαν ἀνωθεν τοῦ ἐστιατορίου. Ἡ παρουσία τῶν Ὀρθοδόξων Ἀντιπροσώπων καὶ μάλιστα καὶ πολλῶν Ἀρχιερέων ἐξέπληξε καὶ τὸν ὑποφαινόμενον καὶ ἄλλους συνέδρους, διότι ἡμεῖς μὲν ἤμεθα περὶ τοὺς 40, οἱ δὲ Ρωμαιοκ. μόνον πέντε καὶ ἐκ τούτων μόνοι οἱ δύο εἶχον ἐπισήμως κληθῆ ὑπὸ τοῦ Π.Σ.Ε. εἰς Ρόδον. Καὶ οἱ ἴδιοι οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ, ὡς γράφει ὁ Dr. Willebrands εἰς τὸ προμνημονευθὲν ἄρθρον του, ἔμειναν κατάπληκτοι εὐρεθέντες πρὸ μιᾶς τοιαύτης πολυπληθοῦς συσκέψεως, εἰς ἣν πλὴν τῶν καθηγητῶν Θεολόγων παρίσταντο καὶ ἄλλοι Ὀρθόδοξοι, ἀλλ' ἐθεώρησαν τὸ γεγονός ὡς φιλικὴν χειρονομίαν. Δὲν ἦτο οὔτε φιλική, οὔτε ἄλλη τις χειρονομία, ἀλλ' ἀπλή συνέπεια τῆς ἐλλείψεως πάσης προπαρσκευῆς καὶ προσυνηνοήσεως τῶν Ὀρθοδόξων Ἀντιπροσώπων καὶ ἀναμεταξύ των καὶ μετὰ τῶν Ρωμαιοκ. συναδέλφων, ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν ἀρμοδιῶν τῆς Κεντρ. Ἐπιτροπῆς τοῦ Π.Σ.Ε. Ἄν

ἐγίνετο καὶ ἡ ἐλαχίστη προσυνηνοήσις θὰ ἀπεφεύγοντο ἀσφαλῶς ἕνα τὰ ἐπακολουθήσαντα τὴν συνάντησιν δυσάρεστα. Φαίνεται ὅτι διὰ νὰ γίνῃ κάτι καλόν, δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ καλὴ διάθεσις.

(Συνεχίζεται.)

ΒΑΣ. Χ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

«Ὀρθοδοξίας ὁ φωστῆρ, Ἐκκλησίας τὸ στήριγμα καὶ διδάσκαλε, τῶν μοναστῶν ἡ καλλονή, τῶν θεολόγων ὑπέρμαχος ἀπροσμάχητος, Γρηγόριε θαυματοουργέ, Θεσσαλονίκης τὸ κάυχημα, κῆρυξ τῆς χάριτος, ἰκέτετε διαπαντός, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

*

«Τὸ τῆς σοφίας ἱερὸν καὶ θεῖον ὄργανον, θεολογίας τὴν λαμπρὰν συμφώνως σάλπιγγα, ἀνυμνοῦμέν σε Γρηγόριε Θεοορημον. Ἄλλ' ὡς νοῦς Νοῦ τῷ πρώτῳ παριστάμενος, πρὸς αὐτὸν τον νοῦν ἡμῶν Πάτερ ὁδήγησον, ἵνα κράζωμεν Χαῖρε κῆρυξ τῆς χάριτος».

(Ἀπολυτικίον καὶ Κοιτάκιον τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου, Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμά.)

βιβλιογραφία, δὲν ἐνδιαφέρει ἡμᾶς εἰμὴ ἐμμέσως, ἐν προκειμένῳ. Ἡ σημαντικὴ ὁμῶς αὕτη, ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας βιβλιογραφία, ἥτις ἔχει τοῦτο τὸ καλὸν ὅτι συμβάλλει εἰς τὸ νὰ ἀναθεωρηθῶσι γενικώτεροι πεπλανημένοι ἀντιλήψεις περὶ τῆς βυζαντινῆς τέχνης καὶ νὰ ἐξαρθῇ ἢ καθ' ἑαυτὴν καλλιτεχνικὴ τῆς ἀξία, μειονεκτεῖ καθ' ὅτι ἐξετάζει μᾶλλον, τὸ «εἶδος», ἢ τοὺς μορφὴν τῆς ἐν λόγῳ τέχνης, ἐνῶ ἡ «ὕλη» ἢ τοὺς περιεχόμενον αὐτῆς δὲν ἐρευνᾶται πλήρως, ἀκριβῶς διὰ τὸν λόγον ὅτι οἱ ἀξιόλογοι κατὰ τὰ ἄλλα ἐρευνῆται κείνται ἐκτὸς τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἐτέρα αἰτία τῆς ἐλλείψεως κατανοήσεως τῆς ὀρθοδόξου ἀγιογραφίας, συναφῆς δὲ πρὸς τὴν προηγουμένην, εἶναι ὀρισμένοι ἐκ τῶν ἐντὸς τοῦ εὐρωπαϊκοῦ περιβάλλοντος μορφωθέντων, ἰδίᾳ τῶν φιλολογικῶν καὶ τινῶν καλλιτεχνικῶν κύκλων, οἵτινες, κατ' ἀναχρονισμόν ἀδικαιολόγητον, ἀλλὰ καὶ κατὰ μονομερῆ τῆς ποικιλίας τῶν καλλιτεχνικῶν μορφῶν θεώρησιν, ἀνήγαγον τὸ Κλασσικὸν ἰδεῶδες καὶ τὸ ἰδεῶδες τῆς Ἀναγεννήσεως εἰς κριτήρια ἀξιολογήσεως καὶ ἀποτιμήσεως πάσης τέχνης, ἐπέδρασαν δέ, διὰ τῆς δημιουργηθείσης διὰ τοῦ κύρους αὐτῶν παραδόσεως, εἰς τὰς περὶ τῆς τέχνης, καὶ διὰ τῆς ἀγιογραφίας, γενικώτερας ἀντιλήψεις.

Τρίτη αἰτία τῆς ὡς ἄνω καταστάσεως εἶναι ἡ ἐλλείψις παρ' ἡμῶν εἰδικῆς, ζωηρᾶς καὶ ἐντόνου καλλιτεχνίας διὰ τὴν κατανόησιν τῆς φύσεως, τοῦ χαρακτήρος καὶ τῆς ἰδιοτυπίας τῆς ὀρθοδόξου Βυζαντινῆς ἀγιογραφίας. Δὲν ἐννοοῦμεν βεβαίως ἐνταῦθα ὀρισμένους ἀξιοπαίνοους κινήσεις ἐκδόσεων μεμονωμένων μελετῶν ἢ λευκιμμάτων, μάλιστα ἐγχρῶμων βυζαντινῶν ἀγιογραφιῶν. Τὴν ἐλλείψιν ἐντοπιζόμεν εἰς τὴν παρ' ἡμῶν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, εἰς τοὺς κόλπους τῆς ὁποίας δὲν ἔχει ἀναπτυχθῆ ἡ προσήκουσα εὐρεῖα κινήσις ἐρεῦνης καὶ κατανοήσεως τῆς, ὡς θὰ ἴδωμεν, λειτουργικῆς, δογματικῆς, ὑψηλῆς πνευματικῆς καὶ — γενικῶς εἰπεῖν — θεολογικῆς σημασίας ἀγιογραφίας τῆς ἥτις, διὰ τῶν τοιούτων χαρακτήρων τῆς, παραμένει ἐξεχούσης σημασίας στοιχεῖον τῆς Παραδόσεως τῆς Ὁρθοδοξίας, ἢ αὕτη δικαίως καὶ διὰ τῶν ἄλλων, συνήθως, στοιχείων τῶν συνιστάντων αὐτήν, προβάλλει εἰς τὴν σύγχρονον Οἰκουμένην κίνησιν. Καὶ οἱ μὲν ἑτεροδόξοι, μακρὸν τῆς λειτουργικῆς ἡμῶν καὶ τῆς ἄλλης παραδόσεως, ἀγνοοῦν ἢ ἀδιαφοροῦν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, διὰ τὴν σημασίαν τῆς βυζαντινῆς ἀγιογραφίας. Ἀλλὰ τὸ λυπηρὸν εἶναι ὅτι καὶ ἡμέτεροι, μάλιστα ἐκ τῆς ὑπευθύνου Ἐκκλησίας, δὲν ἔχουν ὅλως οἰκειωθῆ τὸ πνεῦμά τῆς. Εἰς τοῦτο τοῦλάχιστον ἀγεί ἢ ὑπαρξίς εἰσέτι εἰς ναοὺς Ὁρθοδόξους εἰκόνων πᾶν ἄλλο ἢ βυζαντινῆς παραδόσεως, ἀγιογραφιῶν κοσμηκόφρονος τεχνοτροπίας, ἐλεγχουσῶν ἀνυπαρξίαν ἀνωτέρας καλλιτεχνικῆς πνοῆς, ἔργων ἀκολουθούντων δυτικὰ πρότυπα ἢ ἀποτελούντων συνήθως τοιαῦτα παραπεποιημένα ἀντίγραφα, οὐ μόνον κατ' ἀρχὴν ἄσχετα πρὸς τὸ ὅλον ὑψηλὸν πνεῦμα τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀλλὰ καὶ δογματικῶς ὑποπτα, ὡς θὰ ἴδωμεν. Ἀποδίδωμεν τὸ γεγονός τοῦτο οὐχὶ βεβαίως εἰς τὴν πρόθεσιν — πᾶν ἄλλο —, ἀλλ' εἰς τὰς ἐσφαλμένας ἰδέας περὶ τέχνης, καθ' ἃς, εἰκῶν ἢ τοιχογραφία ἀξιόλογος εἶ-

ναι μόνον ἡ φυσικῶς ὡραία παριστώσα τὰ πρόσωπα, ἢ φυσιοκρατικῶς ἀποδίδουσα τὰς ψυχικὰς αὐτῶν καταστάσεις, ἢ κατὰ τοὺς νόμους τῆς προοπτικῆς ἰστοροῦσα τὴν σχέσιν τῶν εἰκονιζομένων πρὸ ἑαυτὰ καὶ τὸν χῶρον καί, ἐνὶ λόγῳ, ἢ κατὰ τὴν ἐγχρωμον φωτογραφίαν ἐμφανίζουσα τὴν ἱεράν σκηνήν.

Οὐχὶ ὀλίγη βεβαίως εὐθύνη διὰ τὰς ἰδέας ταύτας ἀνήκει καὶ εἰς τοὺς νεωτέρους ἐκείνους ζωγράφους, οἵτινες ἐπηρεασμένοι ἢ ἐξ ὀλοκλήρου κατειλημμένοι ἀπὸ τὰ θέλητρα ἀγιογραφιῶν τῆς Δύσεως, μετέφερον ταύτας, ἀντιστάσεως μὴ οὔσης, διὰ τῶν ἀντιγράφων τῶν εἰς τοὺς ἡμετέρους ναοὺς. Μὴ δυνάμενοι οὗτοι νὰ διαχωρήσουν μεταξὺ τῆς ἀγιογραφίας τῆς Δύσεως, ἥτις ἡσπασθῆ τὰς μεθόδους τῆς κοσμικῆς τέχνης, καὶ τῆς κατ' οὐσίαν Ἐκκλησιαστικῆς—Θεολογικῆς τέχνης τῆς Ὁρθοδοξίας, ἢ ἀντιπροσωπεύει ἢ βυζαντινὴν παράδοσιν, συνετέλεσαν πολὺ — ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους — ὅπως ἐμφανισθῆ ἄλλοῖα πρὸς τὴν παράδοσιν τῆς ἡ ἀγιογραφίας τῆς Ἐκκλησίας. Βεβαίως ἡ εἰσβολὴ τῆς Δυτικῆς τέχνης εἰς τὴν ἀγιογραφίαν μας εἶναι πολὺ παλαιότερα καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς δάνεια στοιχεῖα, — περιριζόμενα κατ' ἀρχὰς εἰς τὰ ἐξωτερικὰ καὶ οὐχὶ εἰς τὴν οὐσίαν τῆς εἰκονογραφίας καὶ ἀφομοιούμενα ὑπὸ τῶν ἰσχυρᾶς προσωπικότητος ἀγιογράφων, ὡς δεικνύουσι τὰ ἐμφανίζοντα ἐνότητα μορφῆς ἔργα τῶν, — ἀρχίζουσι νὰ γίνονται καταφανῆ μετὰ τὴν Ἀλωσιν, μάλιστα δὲ ἀπὸ τοῦ 17ου αἰῶνος. Ἡ ἱερά ἡμῶν ζωγραφικὴ, τεχνικῶς, τεχνοτροπικῶς καὶ εἰκονογραφικῶς ἐπηρεάζεται ἐκτοτε ἐκ τῆς Δύσεως — ὀλιγώτερον ἢ περισσότερον κατὰ τόπους — σοβαρὸς δὲ λόγος εἶναι ἡ ἔνεκα τῆς δουλείας τοῦ Γένους ὑποχώρησις τῆς ἐν γένει παιδείας τῆς ἔνεκα τὸ μὲν δὲν καθίσταται δυνατὴ ἡ ἐκτίμησις τῆς ἑτεροδόξου τέχνης, ἢ διαφώτισις καὶ ἡ δέουσα ἀντίδρασις τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, τὸ δὲ εὐνοεῖται ἢ σχετικὴ ποικιλόμορφος Δυτικὴ προπαγάνδα. Τὴν διὰ τῆς τέχνης προπαγάνδα αὐτήν, ἥτις οὐδόπως εἶναι ἀσήμαντος, ἐφ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν χαρακτήρα τῆς Παραδόσεως τῆς Ὁρθοδοξίας, δὲν ἀντελήφθη φαίνεται, ἢ τοῦλάχιστον δὲν ἀντιμετώπισε ποτὲ σοβαρῶς ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία. Αἱ χαλκογραφίαι ἔργων δυτικῶν ζωγράφων, αἱ ὁποῖαι εὐρέως ἐκυκλοφοροῦν καθ' ὅλην τὴν τουρκοκρατίαν (ἰδίᾳ εἰς τὰ ἐνετοκρατούμενα Ἐπτάνησα καὶ τὰς νήσους, ὡς ἡ Κρήτη, Κύπρος), αἱ εἰκόνες καθαρῶς δυτικοῦ χαρακτήρος καὶ αἱ, δυστυχῶς, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος κατακλύσασαι τὴν χώραν, ἰδίᾳ ἐξ Ἰταλίας, λιθογραφίαι — δι' ὧν καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Καθηγητικῶν Σχολείων ἡμῶν μέχρι τῆς χθὲς ἐφωδιάζοντο ἢ καὶ σήμερον ἐφωδιάζονται¹ — ἀποτελοῦσι, νομίζομεν, ἀναμφισβήτητον ἀπόδειξιν περὶ τοῦτου. Παρατηροῦμεν δὲ μάλιστα ταῦτα τὸ παράδοξον: Ἐνῶ καθ' ὅλην τὴν ἐποχὴν τῆς δουλείας εἰχομεν δυτικὰς ἐπιδράσεις εἰς τὴν

1. Εὐτυχῶς ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας Ἑλλάδος, ἥτις κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν ἀνέπτυξεν ἐντονωτάτην ἐκδοτικὴν δρασίαν, ἤρχισε καὶ δι' εἰκόνων, καθηγητικῶν ἐνθυμίων, ἡμερολογίων κλπ. νὰ περιστέλλῃ τὸ κακόν. Ὅμως θρησκευτικὰ βιβλιοπωλεῖα παρ' ἡμῶν πωλοῦσιν εἰσέτι τοιαύτας εἰκόνες. Περὶ τῆς ποιότητος τῶν εἰκόνων τούτων θὰ ἐπικωμεν ἐν οἰκείῳ τόπῳ.

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΕΝ Τῇ ΕΠΙΣΤΗΜῃ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

2. Ἡ μορφή καὶ ὁ τύπος τοῦ Ἐκκλ. Πολιτεύματος

Εἰδικώτερον ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ πρόβλημα τῆς μορφῆς τοῦ ἐκκλ. πολιτεύματος οἱ ὀπαδοὶ τῶν νεωτέρων κατευθύνσεων προσπαθοῦν νὰ ἐναρμονίσουν τὸ παπικὸν πρὸς τὸ ἐπισκοπικὸν λειτουργημᾶ, δεδομένου, ὅτι ὁ ἐπακριβῆς προσδιορισμὸς τῆς σχέσεως μεταξὺ τῶν δύο τούτων λειτουργημάτων καθορίζει καὶ τὸν τύπον τοῦ πολιτεύματος τῆς Ρ.Ε. Τὸ τιθέμενον δὲ ἐν προκειμένῳ ἐρώτημα συνίσταται κυρίως εἰς τὸ ἐὰν οἱ ἐπίσκοποι δέχωνται τὴν ποιμαντικὴν αὐτῶν ἐξουσίαν ἀπ' εὐθείας παρὰ τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν χειροτονίαν ἢ τοῦ Πάπα. Καὶ εἶναι μὲν γενικῶς ἀποδεκτὴ ἡ ἀποφικὸς καθ' ἣν, συμφώνως τῇ διαιρέσει τῆς ἐν τῇ Ρ.Ε. ἐξουσίας εἰς potestas ordinis καὶ εἰς potestas jurisdictionis, τὴν μὲν po-

testas ordinis δέχονται οἱ ἐπίσκοποι ἀπ' εὐθείας παρὰ τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν χειροτονίαν αὐτῶν, τὴν δὲ potestas jurisdictionis κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν γνώμην παρὰ τοῦ Πάπα²². Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ὅμως τῶν περὶ τὴν Spiritualisierung τάσεων αἱ μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἐν τῇ Ρ.Ε. ἐξουσιῶν σχέσεις δὲν ρυθμίζονται πλέον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς διαιρέσεως, ἀλλὰ τῆς ἐνότητος, ἀμφοτέρων ἀναγομένων εἰς Αὐτὸν τὸν Θεῖον τῆς Ἐκκλησίας Ἰδρυτὴν. Σπουδαιοτάτῃ δὲ εἶναι ἐν προκειμένῳ διάταξις τοῦ δημοσιευθέντος ἤδη κατὰ τὸ μέγιστον αὐτοῦ μέρος ὑπὸ τοῦ Βατικανοῦ Κώδικος τῶν Ἀνατολικῶν Οὐνι-

22. Πρβλ. K. I. Mörsdorf, Streiflichter zum neuen Verfassungsrecht der Ostkirche, ἐν Münchener Theologische Zeitschrift 8 (1957) σελ. 252. Πρβλ. M. Schmaus, Katholische Dogmatik, τόμ. III, 1 ἐκδ. 3-5η München 1958 σελ. 708 ἐξ.

ἀγιογραφίαν ἡμῶν ὅμως ὑπῆρχον καὶ ἀγιογράφοι τηροῦντες ἢ αὐστέρως τὴν παράδοσιν ἢ μετὰ διακρίσεως ἐνοφθαλμοῦντες εἰς αὐτὴν δάνεια στοιχεῖα ὅσα κυρίως δὲν λασσον τὴν ὅλην ἀτμόσφαιράν τῆς. (Σημειωθῆτω μάλιστα ὅτι εἰς τὴν Κρήτην, παρὰ τὴν ἐνετοκρατίαν, τὴν παντελῆ ἔλλειψιν ἐπισκόπων καὶ εὐπαιδευτῶν ἱερέων καὶ παρὰ τὴν ζωηρὰν προπαγάνδαν τοῦ καθολικισμοῦ, μάλιστα μετὰ τὴν σύνοδον τῆς Φλωρεντίας, αἱ τοιχογραφίαι τῶν ἑκατοντάδων ναῶν παρέμειναν αὐστηρῶς πισταὶ εἰς τὴν βυζαντινὴν παράδοσιν). Ἀντιθέτως μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Κράτους, ὅτε ἡ πίσις ἐξέλιπεν, ἀνασυνεκροτήθη δὲ καὶ ἡ Ἐκκλησία, οὐδὲ λόγος πλέον γίνεται περὶ βυζαντινῆς ἐν Ἑλλάδι ἀγιογραφίας². Οἱ πρῶτοι μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ζωγράφοι καὶ οἱ ἀκολουθήσαντες τούτους νεώτεροι, ἐκπαιδευθέντες εἰς τὴν Δύσιν, ἢ παρ' ἄλλων ἐκεῖ ἐκπαιδευθέντων, ὑποστάντες δὲ καὶ τὴν «ἐπιβολήν» τῶν ἐν Ἑλλάδι ξένων (Thirsch, Seitz) ἀκολουθοῦσι πλέον τὸ ρεῦμα τῆς ὀθνεῖας ἀγιογραφίας, δηλ. «διορθώνουν» (!) τὰ παλαιὰ βυζαντινὰ πρότυπα βάσει τῆς εὐρωπαϊκῆς τέχνης³. Καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ ἱερώτατον παλλάδιον τῆς βυζαντινῆς τέχνης, ἦτοι τὸ ἅγιον Ὅρος, ἀντὶ νὰ ἀναζωογονηθῇ ἡ παλαιὰ τέχνη τοῦ Πανσελήνου (14ος αἰὼν-Πρωτῶτων) καὶ τοῦ Θεοφάνους (16ος αἰ.—Λαύρα), ἦτις ἐδημιούργησεν ἀπαραμίλλους, ἐξ ἐπόψεως ποιότητος, συνθέσεις, ἐξεκολάφθη, πρὸ ἐξηκονταετίας καὶ πλέον, ἡ λεγομένη «ζωγραφικὴ τῶν Ἰωσαφαίων», ἦτις ἀποτελεῖ οὐ μόνον παρακμὴν ἀπὸ ἀπόψεως τέχνης⁴,

ἀλλὰ καὶ σημεῖον οὐδόλως εὐχάριστον διὰ τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τῆς συντελουμένης, ἀδιαμαρτυρήτως, διασπάσεως τῆς παραδόσεως εἰς αὐτὸ τοῦτο τό, ὑψίστης σημασίας, διὰ τὸ ὀρθόδοξον ἡμῶν Ἔθνος, κέντρον τοῦ βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ.

Εὐτυχῶς, εἰς τὴν ὅλην αὐτὴν θλιβεράν κατάστασιν ἤλθον νὰ ἀντιδράσουν, κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας, ἐν τῇ χώρα ἡμῶν ἀγιογράφοι (οὐχὶ ἀπλῶς ζωγράφοι), οἵτινες κατανοήσαντες τὴν ἀξίαν τῆς ὀρθοδόξου ἀγιογραφίας ἐστράφησαν πρὸς αὐτὴν ὀλοψύχως. Καὶ εἶναι ἄκρως εὐχάριστον, ὅτι τὰ ἐργαστήρια αὐτῶν καθημερινῶς αὐξάνονται, ἀρχίζει δ' οὕτω νὰ ἀναβιοῖ καὶ νὰ προβάλλεται ἡ βυζαντινὴ καὶ μεταβυζαντινὴ ἱερὰ τέχνη, ἔστω καὶ ἐὰν ἡ προβολὴ αὐτῆς γίνεται ἄνευ τοῦ ἐνδεικνυομένου συστήματος καὶ εἰδικωτέρας μεθόδου ἢ ἐὰν συναντᾷ καὶ ἀντίδρασιν. Ἡ πρόσφατος πάντως τοιογράφους ὀρισμένων Μητροπόλεων καὶ ἄλλων κεντρικῶν Ναῶν τῆς Χώρας ἢ καὶ ὁ ἐφοδιασμὸς ἐτέρων διὰ φορητῶν εἰκόνων ὀρθοδόξου τεχνολογίας, ἀποτελοῦν ἀναμφιβόλως τὴν τιμῶσαν τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν καλὴν ἀπαρχὴν πρὸς τὸ ἐπανασυνδέσαι τὴν παράδοσιν, τῆς τέχνης δ' αὐτῆς «τὸ ἀρχαῖον κάλλος ἀναμορφώσασθαι». Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ τέχνη αὕτη, δι' ἣν ἡ τελευταία κίνησις ἀγωνίζεται, ἀπαιτεῖ πνευματικὴν καλλιέργειαν, ἵνα γίνῃ κατανοητὴ, ὑπάρχει δὲ ἡ παρεξήγησις ὅπως καὶ αὕτη βλέπεται ὁ τρόπος καὶ ἡ θύραθεν ζωγραφικὴ καὶ νὰ ἐκτιμᾶται κατὰ τὰ κριτήρια αὐτῆς, διὰ τοῦτο — μάλιστα ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ θεμελιώδους στοιχείου τῆς ὀρθοδόξου Παραδόσεως — καθήκον εἶναι, παντὸς δυναμένου, ὅπως συμβάλῃ εἰς τὴν ἄρσιν τῆς παρεξήγησεως ἦτις, εἰσέτι, εἰς πολλοὺς ἐξ ἀγνοίας ὑφίσταται. Τὸν σκοπὸν τοῦτον εὐλακρινῶς προτιθεμένη νὰ ἐξυπηρετήσῃ καὶ ἡ προκειμένη μελέτη, ἐπιχειρεῖ τὴν ἀνάλυσιν, εἰς τὰς κυριωτάτας γραμμάς, τῆς οὐσίας τῆς ὀρθοδόξου ἀγιογραφίας.

(Συνεχίζεται) ΚΩΝΣΤ. Δ. ΚΑΛΟΚΥΡΗΣ

Ἐντεταλμένος Ὑφηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

2. Προηγήθη ὁ ἐξιταλισμὸς τῆς ἀγιογραφίας τῆς Ἑπτανήσου ἀλλὰ τέλος, παρήκμασεν ἡ τοιαύτη ξένη πρὸς τὸ ἐλληνορθόδοξον αἰσθημᾶ ἀγιογραφία.

3. «Διορθώνουν» δηλ. κακοποιοῦν, διότι περὶ αὐτοῦ πρόκειται.

4. Πρόκειται περὶ ἀγιογραφίας, ἣν εἰς Ἀγ. Ὅρος ἐκαλλιέργησεν ὁ ἐκ Μ. Ἀσίας μοναχὸς Ἰωάσαφ καὶ οἱ μαθηταὶ του καὶ ἦτις εἶναι ἐπιρρασμένη ἐκ λιθογραφημένων ρωσικῶν εἰκόνων καὶ ἐκ τοῦ ὅλου κλίματος τοῦ 19ου αἰῶνος περὶ ἀδιορθώσεως τῆς βυζαντινῆς ζωγραφικῆς βάσει τῶν αἰσθητικῶν ἀντιλήψεων τῆς εὐρωπαϊκῆς τέχνης.

τικῶν Ἐκκλησιῶν, δι' ἧς ἐπαναφέρεται ἐν τῇ ἀπονομῇ τῶν ἐξουσιῶν ἢ τάξις τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, καθ' ἣν, ὡς ἰσχύει καὶ ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ κρατοῦντα ἐν τῷ λατινικῷ τμήματι τῆς Ρ.Ε. διὰ τῆς χειροτονίας μεταδίδεται ἢ τε potestas ordinis καὶ ἢ potestas jurisdictionis²³. Ἡ διάταξις αὕτη, βαρυσήμαντος καθ' ἑαυτήν, δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι διανοίγει νέας προοπτικὰς διὰ τὴν ἐν γένει διοργάνωσιν τῆς Ρ.Ε.

Καταβάλλεται δὲ ὑπὸ ἐπιφανῶν ρωμαιοκαθολικῶν Θεολόγων ἰδιαίτερα προσπάθεια, ὅπως ἀναιρεθῇ ἢ ἐπικρατοῦσα γνώμη καθ' ἣν ἐν τῇ Ρ.Ε. ὑφίσταται ἀπολυταρχικὸν καθεστῶς. Οὕτω ὁ Karl Rahner διὰ βαθυστοχάστῳ τῷ ὄντι συλλογισμῶν ἐπιχειρεῖ ἐν ἄρθρῳ αὐτοῦ δημοσιευθέντι ἐν ἔτει 1957 ἐν τῷ περιοδικῷ Stimmen der Zeit καὶ ἐπιγραφόμενῳ Primat und Episkopat, νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι δὲν δύναμεθα νὰ ὁμιλώμεν περὶ παπικῆς μονοκρατορίας, ἀλλὰ περὶ ἰδιοτύπου μοναρχίας, διότι ἐν τῇ Ρ.Ε. ὑφίσταται καὶ ὁ ἐπισκοπικὸς θεσμὸς, ὁ ὁποῖος εἶναι θεσμὸς θεοῦ δικαίου, μὴ δυναμένου τοῦ Πάπα νὰ μεταβάλλῃ ἢ καταργήσῃ αὐτόν²⁴. Παρὰ ταῦτα εἶναι γεγονός ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἐν τῇ πράξει ὁ Πάπας δυνάμει τῶν ἀποφάσεων τῆς Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ καὶ τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Codex Juris Canonici ἔχει ἀπεριόριστον σχεδὸν ἐξουσίαν ἐπεμβάσεως εἰς τὰς ἐπισκοπὰς, δυνάμενος νὰ καταργήσῃ, περιορίσῃ ἢ καὶ ἐπεκτείνῃ αὐτάς, ἔτι δὲ νὰ δημιουργήσῃ νέας, τῶν ἐπισκόπων μεταβληθέντων εἰς εὐπειθεῖς ὑπηκόους τοῦ τέως ἐν τῷ Βατικανῷ συναδέλφου αὐτῶν.

Ἀναγνωρίζεται δὲ γενικῶς σήμερον, ὡς τονίζει καὶ ὁ καθηγητὴς R. Grosche²⁵, ἡ ἀνάγκη τῆς διαμορφώσεως ἐνδιαμέσων ὀργάνων διοικήσεως μετὰ τοῦ παπικοῦ καὶ τοῦ ἐπισκοπικοῦ λειτουργήματος. Ἐν προκειμένῳ δὲ ἐνέχει ἰδιαίτερον σπουδαιότητα ἢ παραχωρηθεῖσα διὰ τοῦ ἀναφερθέντος πρὸ ὀλίγου Κώδικος τῶν Οὐνιτικῶν Ἐκκλησιῶν δικαιοδοσία εἰς τὸν Οὐνίτην πατριάρχην Ἀντιοχείας, ἧτις ἐν τῇ Δύσει ἐθεωρεῖτο ὅτι ἀνήκεν ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν Πάπαν²⁶. Ἡ σπουδαιότης τῆς διατάξεως αὐτῆς διὰ τὰς μελλοντικὰς ἐξελίξεις ἐν τῇ διοργανώσει τῆς Ρ.Ε. καθίσταται σαφὴς καὶ ἐκ τῆς γνώμης ἣν διετύπωσεν σχετικῶς ὁ διαπρεπὴς προτεστάντης κληρικὸς καὶ θεολόγος Asmussen. Ἐὰν παρόμοιαι διατάξεις, γράφει ὁ Asmussen, ἐθεσπίζοντο ὑπὸ τοῦ Βατικανοῦ καὶ διὰ τὴν περιοχὴν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, θὰ συνέβαλλον μεγάλως εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς

Ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν²⁷. Ἀποτελεῖ δὲ ἰδιαίτερος εὐχάριστον γεγονὸς ἢ καταβαλλομένη ὑπὸ ρωμαιοκαθολικῶν θεολόγων²⁸ ἔντονος προσπάθεια πνευματικῆς θεμελιώσεως τοῦ παπικοῦ θεσμοῦ, ὁ ὁποῖος θεωρούμενος καὶ αὐτὸς²⁹ ἐν τῷ πλαίσιῳ τοῦ ἐνὸς καὶ ἀδιαίρετου θεοῦ καὶ ἀνθρωπίνου τῆς Ἐκκλησίας ὀργανισμοῦ προσλαμβάνει σχετικὴν ἀξίαν καὶ σπουδαιότητα. Ὡς κύριον δὲ καὶ οὐσιώδες τοῦ παπικοῦ λειτουργήματος δὲν προβάλλεται σήμερον ὑπὸ πολλῶν ρωμαιοκαθολικῶν τόσον ἢ ἔθνοια τῆς κυριαρχίας ὅσον ἢ τῆς διακονίας, ἧτις καὶ ἀποτελεῖ σήμερον τὸν Terminus technicus διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἐκκλ. λειτουργήματος.

Παρὰ τὰς σπουδαιότητας ταύτας ἀπόψεις, αἰτινες διατυποῦνται ὑπὸ τῶν ὁπαδῶν τῆς Spiritualisierung καὶ τὴν προσπάθειαν πνευματικῆς θεμελιώσεως τοῦ παπικοῦ θεσμοῦ, πάντες σχεδὸν οἱ συνηγοροῦντες ὑπὲρ αὐτῆς παραμένουν ἐδραῖοι καὶ ἀμετακίνητοι εἰς τὴν ἐκδοχὴν, ὅτι ὁ ἀμετάβλητος καὶ ἀνεπηρέαστος ἐξ οἰασθήτοτε ἱστορικῆς ἐξελίξεως πυρὴν τοῦ παπικοῦ πρωτείου εἶναι ἢ ἐν γένει νομικὴ ὑπεροχὴ ἢ τὸ πρωτεῖον ἐξουσίας τοῦ Πάπα³⁰. Ἐν τελικῇ δηλ. ἀναλύσει καὶ ἢ προσπάθεια πνευματικῆς θεμελιώσεως τοῦ παπικοῦ θεσμοῦ οὐδὲν ἕτερον ἐπιδιώκει κατὰ τὴν οὐσίαν αὐτῆς ἢ νὰ περιβάλλῃ τὸν ἐπὶ τοῦ πρωτείου τῆς ἐξουσίας θεμελιούμενον παπισμὸν διὰ τοῦ πνευματικοῦ μανδύου. Ὁ παπισμὸς παρομοιάζεται ἐν προκειμένῳ πρὸς ὄρειβάτην, ὁ ὁποῖος μετὰ πάσης ἐπιμελείας κατάρθωσε νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὰς ὑψίστας κορυφὰς καὶ ἀπὸ τοῦ ἱλιγγιώδους ὕψους ἐν ᾧ εὐρίσκεται δὲν δύναται πλέον νὰ κύψῃ πρὸς τὰ κάτω χωρὶς νὰ θραύσῃ τὸν λαιμὸν τοῦ ἢ τοῦλάχιστον νὰ ἀπολέσῃ τὴν ὄψιν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐξ ἄλλου οὔτε καὶ θεωρεῖ ἀναγκαῖον οὔτε καὶ ἐπιχειρεῖ³¹.

Ἐκτὸς τῶν ἀπόψεων τούτων, αἰτινες ἀφοροῦν εἰς τὸν τύπον τοῦ ἐκκλ. πολιτεύματος τῆς Ρ.Ε. διατυποῦνται σπουδαιόταται ἀπόψεις ὑπὸ τῶν ὁπαδῶν τῆς Spiritualisierung καὶ περὶ ἄλλων προβλημάτων τῆς Ἐκκλ. διοργανώσεως ὡς π.χ. περὶ τῆς φύσεως καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐν τῇ Ἐκκλ. ἐξουσίας καὶ μάλιστα περὶ τῆς διαιρέσεως αὐτῆς εἰς potestas ordinis καὶ εἰς potestas jurisdictionis, περὶ τῆς θέσεως τῶν λαϊκῶν ἐντὸς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τῆς σχέσεως μετὰ τὴν γενικῆς ἱερωσύνης καὶ τῆς εἰδικῆς τοιαύτης κλπ.

Ἀλλὰ περὶ τῶν μεγάλων τούτων θεμάτων ἀσχολούμεθα εἰς μελέτην ἡμῶν προσεχῶς δημοσιευθησομένην.

(Συνεχίζεται) ΚΩΝΣΤ. Δ. ΜΟΥΡΑΤΙΔΗΣ

Ἐντεταλμένος Ὑφηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

27. H. Asmussen, ἐν Brauchen wir einen Papst? ἐνθ' ἄν. σελ. 38.

28. Ὡς π.χ. οἱ Karl Adam, Henri de Lubac, Karl Rahner, R. Grosche, M. Schmaus, Feckes, Schlier, Wunderle κλπ.

29. Πρβλ. C. Feckes, Das mysterium der heiligen Kirche, 1934, σελ. 455.

30. M. Schmaus, ἐνθ' ἄν. σελ. 475 σελ. 487 «Es gibt auch bei ihm einen Kernbereich, der durch keine geschichtliche Entwicklung verändert werden kann. Dies ist der Rechtsvorrang des Papstes überhaupt».

31. H. Dombois, ἐνθ' ἄν. σελ. 296.

23. Πρβλ. K. I. Mörsdorf, ἐνθ' ἄν. σελ. 252 καὶ M. Schmaus, ἐνθ' ἄν. σελ. 714.

24. Karl Rahner, Primat und Episkopat, ἐν περιοδικῷ Stimmen der Zeit, Φεβρουάριος 1958 σελ. 321-336.

25. R. Grosche, ἐν Brauchen wir einen Papst?, Köln καὶ Olten 1957 σελ. 67 ἔξ.

26. K. I. Mörsdorf, Streiflichter zum neuen Verfassungsrecht der Ostkirche ἐνθ' ἄν. σελ. 243 «...über den Patriarchen (can. 216-314), denen bei aller grundsätzlichen Wahrung der päpstlichen Hoheit ein Zuständigkeitsbereich gesichert wird, der in der Lateinischen Kirche wegen des Fehlens einer echten Mittelinstanz zwischen Papst und Bischof unmittelbar dem Papst zufällt».

ΟΙ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΙ» ΚΑΙ Η ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ ΑΥΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Δ' 2. ΤΥΠΟΣ

Ἦς γνωστὸν ὁ τύπος εἰς τὴν ἐποχὴν μας παίζει σπουδαιότατον ρόλον εἰς τὴν διάδοσιν ἰδεῶν καὶ τὴν ὑπὲρ αὐτῶν εὐμενῆ διάθεσιν τοῦ λαοῦ. Τοῦτο τὸ γνωρίζουν λίαν καλῶς οἱ Εὐαγγελικοί, οἵτινες ποιοῦνται μεγίστην χρῆσιν τοῦ περιοδικοῦ καὶ γενικῶς τοῦ ἐντύπου πρὸς διάδοσιν τῶν αἰρετικῶν αὐτῶν δοξασιῶν. Πρὸς τοῦτοις ἐν μέσαις Ἀθήναις ἔχουν ἰδρύσει εὐαγγελικὰ βιβλιοπωλεῖα, εἰς ἃ πωλοῦνται πάντα τὰ περιοδικὰ καὶ φυλλάδια αὐτῶν ἀντὶ εὐτελεστάτης τιμῆς, οὐχὶ δὲ σπανίως καὶ δωρεάν¹. Τὰ βιβλιοπωλεῖα ταῦτα εἶναι:

1) Βιβλιοπωλεῖον ὁ «Λόγος» ὁδὸς Ἐμμ. Μπενάκη 28 μὲ Διευθυντὴν τὸν Ἀλέκον Δρακόπουλον. Τοῦτο στεγάζεται εἰς ἰδιόκτητον οἰκημα ἄγορασθὲν ὑπὸ τῆς American Mission to Greeks ἀντὶ 28.000 δολ.

2) Βιβλιοπωλεῖον τῆς «Ἐλευθέρας Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας» ὁδὸς Ἀλιβιάδου 3 Διευθυντῆς Ἰωσήφ Βεντούρας (πρώην Ἰσραηλίτης).

3) Ἐνταῦθα προσθέτομεν καὶ τὸ τῆς Βιβλικῆς Ἐταιρείας τῆς ὁδοῦ Φιλελλήνων 2α, τὸ ὁποῖον ὁμῶς δὲν ἀνήκει εἰς οὐδὲν δόγμα τῶν ἐν Ἑλλάδι Εὐαγγελικῶν. Διευθυντῆς τούτου εἶναι ὁ Γ. Κλάδης. Πρὸς διάδοσιν τῶν δοξασιῶν τῶν ἐκδίδονται τὰ κάτωθι περιοδικὰ καὶ φυλλάδια:

Περιοδικά.

1) «Ἀστὴρ τῆς Ἀνατολῆς» (Μηνιαῖον) ἐκδίδεται ὑπὸ Μ. Β. Κυριακάκη,

2) «Φῶς» ἐκδίδεται ἀπὸ 11ετίας ὑπὸ Ι. Ξηρίωστα (Ἐλευσινίων 22 Ἀθ).

3) Ἡ «Φωνὴ τοῦ Εὐαγγελίου» (Μηνιαῖον) ὑπεύθ. Α. Δρακόπουλος. Ἐμμ. Μπενάκη 28.

4) «Σάλπιγξ τοῦ Εὐαγγελίου» (Μηνιαῖον) ἐκδίδεται ὑπὸ Ν. Ζαζάνη. Ζαζάνη 17.

5) «Ἡ Φωνὴ τῆς Πεντηκοστῆς» (Μηνιαῖον) ἐκδίδεται ὑπὸ Σ. Κώνστα ἢ Κωνσταντινίδη.

1. α) Μεταφέρομεν ἐνταῦθα τρεῖς μόνον χαρακτηριστικὰς ἀπὸ τὰς ἀναριθμήτους ἃς ἔχομεν εἰς χεῖρας μας περιοχὰς ἐκ τῶν περιοδικῶν αὐτῶν, εἰς ἃς ἐμφαίνεται ἡ δωρεὰν διανομὴ τῶν ἐντύπων τούτων: «Ἀγγελία: Μὲ χαρὰν ἀναγγέλλομεν ὅτι δαπάναις ἀγαπητοῦ πέραν τοῦ Ὁμοῦ ἀδελφοῦ ἐξετυπώθη βιβλιάριον ἐκ 32 σελίδων μὲ θέμα «Ἡ Δευτέρα ἔλευσις τοῦ Χριστοῦ καὶ σκοπὸς αὐτῆς». Τὸ θέμα εἶναι σπουδαῖον καὶ δυνάμεθα νὰ τὸ μεταχειρισθῶμεν πρὸς εὐαγγελισμὸν τῶν ἀνθρώπων. Τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλιαρίου σκοποῦν ἔχει ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ Β' ἔλευσις τοῦ Κυρίου μας σκοποῦν ἔχει νὰ εὐλογῆσῃ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ὅλ' νὰ τὴν καταστρέψῃ. Μὴ κλείῃς τὸ στόμα σου, ἀδελφέ μου. Διαλάλησον ἐκεῖνο πού ἐπίστευσε ἡ καρδία σου. Τὸ βιβλιάριον θὰ σταλῇ ΔΩΡΕΑΝ πρὸς δωρεὰν διανομὴν. Γράψατε (Φῶς Μάρτ. Ἀπρ. 1953)».

β) Ἀποστέλλονται ΔΩΡΕΑΝ τῶ αἰτοῦντι τὰ φυλλάδια. 1) Ἡ εἰρήνη ἐν τῷ κόσμῳ. 2) Δὲν ὑπάρχει Θεός; 3) Διατὶ ἀπέθανεν ὁ Χριστός. 4) Ἐν μέγα ψεύδος (Φῶς, τευχ. 41, 1953), «Γράφοντας στὴ διεύθυνση: Βιβλιοθήκη Κυριακῶν Σχολείων Γραμματοθυρῆς 87 Ἀθῆναι θὰ μπορέσῃ ὁποῖος δάσκαλος ὁ δασκάλα νὰ ἔχη ἓνα ἀντίτυπο τῆς συλλογῆς ΔΩΡΕΑΝ. (Σάλπισσα Νοεμβρ. 1953).

6) «Ἡ Καλὴ ἀγγελία» ὑπὸ Βαρθολομ. Παπαντωνάκη, Χρυσ. Σμύρνης 4. Πατήσια.

7) «Ὁ ἐπιούσιος ἄρτος» (τριμηνιαία ἐκδόσις) «ὁ Λόγος» Μπενάκη 28.

8) «Σάλπισμα» (μηνιαῖον) ὑπεύθ. Γ. Ἀλεξανδρῆς. Ἀλιβιάδου 3.

9) «Λόγοι ἀληθείας» (μηνιαῖον) ἐκδόσεως χριστιανῶν ἀδελφῶν.

10) «Λόγος Ζωῆς» (Μηνιαῖον) ὑπεύθ. Ι. Δημόπουλος. Αἶθρας 5.

11) «Ἐνα μικρὸ κήρυγμα», ὑπεύθ. Ζήσης Παπακωνσταντίνου.

12) «Μελέται ἀπὸ τὴν Ἀγίαν Γραφήν» (Τριμηνιαῖον).

13) «Παιδικὰ φύλλα» (μηνιαῖον) ὑπεύθ. Γ. Α. Χατζηαντωνίου. Ἀνδρούτσου 24.

14) «Ἄγγελος τῆς Ἀληθείας» Συντάκτης Θεόδωρος Νταίβης Κουβέλου. Αἰγάλεω¹.

15) «Φάρος Μηνιαῖον» (τυπωμένον διὰ πολυγράφου).

16) «Ὁ Φάρος τῆς Νεολαίας» (ὑπὸ τῶν Ἀτβεντιστῶν).

Β) Φυλλάδια διάφορα.

Ἐὸ αἰώνιος σκοπὸς τοῦ Θεοῦ δι' ἐσέ, Βιβλικὸς θσαυρός, ὑγεία σωματικὴ πνευματικὴ, ὁ Σταυρός σου καὶ ὁ Σταυρός μου, Βήματα πρὸς τὸν Χριστόν, Διατὶ πρέπει νὰ φυλάττω τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ Σάββατόν μου, Ἀμαρτία καὶ σωτηρία, Ποία ἢ Πέμπτη παγκόσμιος αὐτοκρατορία, Ἐγὼ εἶμαι τὸ Φῶς τοῦ κόσμου, Ἐπὶ γῆς εἰρήνη, Ἐλπίς τοῦ κόσμου, ὁ φίλος τῶν ἁμαρτωλῶν, Ζωὴ ἢ θάνατος, Περὶ ἀγιασμοῦ, πού εἴσθε μέλος; Ἡ παιδεία τοῦ Θεοῦ, πρέσεγε σεαυτὸν καὶ ἄλλα πολλὰ ὧν οὐκ ἔστι ἀριθμὸς, εἰς ἃ περιέχονται ἀπλάναι μικραὶ μετὰ μεγάλων.

Εἰς πάσας ταύτας τὰς ἐκδόσεις τῶν, αἵτινες εἶναι ὀραϊόταται εἰς ἐμφάνισιν, τινὲς μάλιστα κοσμοῦνται καὶ διὰ τῆς εἰκόνης τοῦ Κυρίου διὰ λόγους εὐνοήτους, οἱ Εὐαγγελικοὶ ὑπεισάγουν ὑποῦλως τὰς κακοδοξίας αὐτῶν καὶ καταπολεμοῦν τεχνηέντως τὰ δόγματα τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ὡς π.χ. τὰ ἑπτὰ Μυστήρια, καὶ ἰδίᾳ τὸ τοῦ βαπτίσματος², τὸ περὶ Ἐκκλησίας δόγμα³, τὸ περὶ τῆς Ἀγίας Τριά-

1. Τὸ περιοδικὸν τοῦτο δὲν ἐκδίδεται σήμερον κατόπιν ἀπαγορεύσεως τῶν ἀρχῶν, διότι παρὰ τὸν Α.Ν. 1672/39 κατὰ τὸν ὅποιον ἐντυπα θρησκευτικοῦ περιεχομένου πρέπει νὰ σφραγίζονται «ἐμφανῶς διὰ τῆς ἐνδείξεως τοῦ εἰς ὃ ἀνήκουσι θρησκευματος ἢ δόγματος ἢ αἰρέσεως πρὶν τεθοῦν εἰς κυκλοφορίαν», τοῦτο ἐκυκλοφορεῖ φέρον ψευδῆ υπότιτλον «Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὸν Θρησκευτικὸν Περιοδικόν» καὶ τοῦτο πρὸς ἐξαπάτησιν τῶν ἀφελῶν.

2. Σάλπισμα σελ. 31, 32, 41, 79, 95, 1956. Φωνὴ τῆς Πεντηκοστῆς τευχ. 9, 10, 11, 12, 1953. Σάλπιγξ. Εὐαγγ. σ. 31 καὶ ἐξ. 1955 κ.τ.λ.

3. Σάλπισμα σελ. 13, 23, 1956. Σάλπιγξ Εὐαγγ. σελ. 19, 20, 21, 1955.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὰ Ὀνομαστήρια τοῦ Μακαριωτάτου.

Τὰ ἐν ἄλλῃ σελίδι τοῦ παρόντος τεύχους γραφόμενα περὶ τῶν πολλαπλῶν ἐκδηλώσεων τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἐπὶ τοῖς Ὀνομασθηρίοις τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοκλήτου εἶναι λίαν εὐγλωττα καὶ χαρακτηριστικά.

Αἱ ἐκδηλώσεις αὗται, τόσον ἐκ μέρους τῶν ἐπισήμων καὶ τῆς πνευματικῆς ἡγεσίας τοῦ Ἔθνους, ὅσον καὶ ἐκ μέρους τοῦ εὐσεβοῦς Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ ἰδίᾳ τοῦ Χριστεπωνύμου πληρώματος τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν εἶναι τρανὴ ἀπόδειξις οὐ μόνον τῶν αἰσθημάτων τῆς ἀγάπης, τὴν ὁποῖαν τρέφει ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν πολλαπλῶν ὑπηρεσιῶν, τὰς ὁποίας προσφέρει ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Ἔθνος.

Καὶ ἡ «Ἐκκλησία», συνεννοῦσα τὰς εὐχὰς αὐτῆς μετὰ τῶν εὐχῶν τοῦ πληρώματος τῆς Ὀρθόδοξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, εὐχεται ὅπως ὁ Δοτὴρ παντὸς ἀγαθοῦ φυλάττῃ τὸν Μακαριώτατον ὑγιᾶ καὶ μακροημερεύοντα.

δο¹ τὸ περὶ Ἀθανασίας τῆς ψυχῆς² καὶ ἄλλα. Δυστυχῶς δὲν ἀρκοῦνται μόνον εἰς τὰς ἐκδόσεις τῶν ταύτας καὶ τὴν διὰ τούτων ἀχαλίνωτον προπαγάνδαν τῶν, ἀλλὰ τελευταίως προπαγανδίζουν τὰς δοξασίας τῶν καὶ διὰ τῶν στηλῶν ἐπαρχιακῶν καὶ δὴ καὶ Ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων, εἰς ἃς ἀρθρογραφοῦν πάστορες ὑπογραφόμενοι διὰ συγκεκριμένης τῆς προσωνομίας αἰδεσιμώτατος «αἰδεσ.», ὅπερ παραπλανητικῶς δύναται νὰ νοηθῆ ὅτι ἀναφέρεται εἰς κληρικὸν τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας. Διὰ τῶν ἀρθρῶν τούτων, ἀθῶων εἰς τὸ φαινόμενον, χύνεται τεχνῆντως τὸ δηλητήριο καὶ ἡ πλάνη εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν. Πλεῖσται τῶν ἐφημερίδων μάλιστα προπαγανδίζουν ὑπὲρ τῶν δοξασιῶν τῶν Εὐαγγελικῶν κατὰ τρόπον, ποῦ θὰ ἐνόμιζε τις ὅτι ἀγνοοῦν τελείως τὴν πραγματικότητα. Ἴδου ἐπὶ παραδείγματι τί γράφει ἐφημερὶς τῆς Δράμας. «Τόσον τὸ μεσημβρινὸν κήρυγμα τοῦ κ. Κ. Κατσαρίνα ὅσον καὶ ἡ ἐσπερινὴ ὁμιλία τῶν Νέων Εὐαγγελικῶν, ἕκαμαν ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν καὶ ἔσχον θαυμασίαν ἀπήχησιν εἰς τὰς ψυχὰς τοῦ πικνοτάτου ἀκροατηρίου.

(Συνεχίζεται)

Ἀρχιμ. ΑΘ. ΒΑΣΙΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

1. Ἴδου τί γράφει τὸ περιοδικὸν «Φῶς» σχετικῶς μετὰ τὸ Τριαδικὸν Δόγμα: «Δαπάναις ἀδελφοῦ ἐξεδόθη 32 σελίδων βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον «Γνωρίζεις τὸν Θεόν;» Τὸ περιεχόμενον τοῦ πραγματεύεται τὸ σπουδαῖον Τριαδικὸν ζήτημα μετὰ πάσης λεπτομερείας. Τὸ θεωροῦμεν ἔξοχον ἐγχειρίδιον πρὸς ἀναιρέσιν τῆς μεγάλης πλάνης, ὡς εἶναι τὸ Τριαδικόν. Εὐχαρίστως θὰ ἀποστείλωμεν εἰς οἰανδήποτε Ἐκκλησίαν ὅσα βιβλίονα δύναται νὰ χρησιμοποιήσῃ. Ἀποστέλλεται ἀπολύτως ΔΩΡΕΑΝ. Γράψατε (Φῶς τεύχος 56 1957).

2. Ὁρα φυλλάδιον «Ἐν μέγα ψεύδος» (Φῶς τεύχος 52 1955).

«Μέσον στενωτέρου δεσμοῦ».

Κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοκλήτου προεδρευομένου Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας διετέθησαν πολλαὶ ἑκατοντάδες ἀντιτόπων τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου τοῦ ἔτους 1960» πρὸς διανομὴν αὐτῶν δωρεὰν εἰς τοὺς τριτοετείς καὶ τεταρτοετείς φοιτητὰς τῶν δύο Θεολογικῶν μας Σχολῶν, ὡς καὶ πρὸς τοὺς τελειοφοίτους τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων τῆς Ἑλλάδος.

Ὡς ἐγράψεν ὁ Γεν. Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Καθηγητῆς κ. Ἀνδρέας Φυτράκης ἐν ἐπιστολῇ αὐτοῦ πρὸς τοὺς κ. κ. Κοσμήτορας ἢ Διευθυντὰς τῶν Σχολῶν καὶ Φροντιστηρίων τούτων, ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐλήφθη, «ἵνα οἱ ἤδη καὶ οἱ μέλλοντες ἐργάται τῆς Ἐκκλησίας κατατοπισθοῦν πληρέστερον διὰ τῶν ἡμερολογίων τούτων εἰς τὴν ἐν χρήσει τυπικὴν διάταξιν τῶν Ἀκολουθιῶν τῆς Ἐκκλησίας μας, πληροφορηθοῦν ἀκολούθως ὅτι ἀπορῶ τὴν διοικητικὴν διάρθρωσιν καὶ ὁργανῶσιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ τῆς ἀνὰ τὴν Οἰκουμένην Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας, ἀντιληφθῶσι δὲ οὕτω σαφέστερον τὴν οἰκουμενικότητα τῆς Ὀρθοδοξίας», ἥτις, σημειωθῆτω, ἀπορρέουσα κυρίως ἐκ τοῦ προορισμοῦ αὐτῆς, ὅστις εἶναι ἡ ἀνακαίνισις καὶ ἡ ἐξασφάλισις τῆς ἐκπολιτιστικῆς πορείας πάντων τῶν λαῶν, ἐκφαίνεται καὶ εἰς τὴν ἀνὰ τὸν κόσμον ἐλπιδοφόρον ἐξάπλωσιν αὐτῆς. Οὕτως ἡ προσφορὰ αὕτη θὰ «ἀποβῆ ἐν ἐπιπλέον μέσον στενωτέρου δεσμοῦ» τῶν τροφίμων τῶν Σχολῶν καὶ Φροντιστηρίων τούτων μετὰ τῆς Ἐκκλησίας.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ πεφωτισμένη ἀπόφασις αὕτη θὰ τύχῃ τῆς γενικῆς ἐπιδοκιμασίας, διότι ἡ στάθμη τοῦ καθ' ὅλον ἐκκλησιαστικοῦ καὶ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τοῦ Ἔθνους μας θὰ ἀνέλθῃ σημαντικῶς, ὅταν οἱ τρόφιμοι τῶν Θεολογικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν ἀποκτήσουν ζῶντα ἐκκλησιαστικὰ ἐνδιαφέροντα καὶ ὀνειρεύονται νὰ ἀναλώσων τὰς δυνάμεις αὐτῶν πρὸς δόξαν τῆς Ἐκκλησίας.

«Πρωταρχικὴν σημασίαν».

Ἡ ἐξαιρετικῶς ἐπείγουσα Ἐγκύκλιος, τὴν ὁποῖαν προσφάτως ἐξαπέστειλεν ὁ δραστήριος Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Νικόλαος Καρμύρης πρὸς πάσας τὰς Τεχνικὰς καὶ Ἐπαγγελματικὰς Σχολὰς εἶναι ἀξία παντὸς ἐπαίνου καὶ πάσης ἐξάρσεως.

Ἡ Ἐγκύκλιος αὕτη, ἀποδίδουσα «πρωταρχικὴν σημασίαν» εἰς τὴν διὰ καταλλήλου διαπαιδαγωγήσεως τῶν εἰς τὰς Σχολὰς φοιτῶντων μαθητῶν ἐξύψωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ φρονήματος τούτων καὶ τὴν διάπλωσιν τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ χαρακτήρος αὐτῶν κατὰ τὰ διδάγματα τῆς Ὀρθόδοξου Χριστιανικῆς ἡμῶν Ἐκκλησίας», παραγγέλλει «δ-

πως τὸ μάθημα τοῦτο διδάσκηται ἀνελλιπῶς κατὰ τὰ διὰ τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος ὀριζόμενα, ἐπιπροσθέτως δὲ χρησιμοποιῆται πᾶσα ἐνδεχόμενη ἐν τοῖς σχολείοις τούτοις διὰ τὴν δημιουργίαν ἐντόνων θρησκευτικῶν βιωμάτων παρὰ τοῖς μαθηταῖς». Ὡς αὐτῶς διὰ τῆς Ἐγκυκλίου ἐπιβάλλεται ὁ τακτικὸς ἐκκλησιασμὸς τῶν μαθητῶν, ὁ ἑορτασμὸς ἐν τοῖς σχολείοις μεγάλων ἐθνικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἐπετείων, ἢ ἐν ταῖς σχολαῖς δημιουργία ἀτμοσφαιρῆς διαπνευμένης ὑπὸ βαθείας θρησκευτικότητος καὶ ἢ προσαρμογὴ τοῦ ὥρολογίου προγράμματος εἰς τρόπον, ὥστε ἡ διδασκαλία τοῦ σχεδίου νὰ γίνηται μετὰ τὴν 10ην πρωϊνὴν τῆς Κυριακῆς.

Ὡς εἶναι φανερόν, ἡ Ἐγκύκλιος αὕτη ἀνταποκρίνεται εἰς ἀμεσωτάτην σημερινὴν ἀνάγκην, διότι, ὡς πάλιν τονίζεται ἐν αὐτῇ, «κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τῆς ὑπερμέτρου ἐξελιξέως τῆς Τεχνικῆς, ἢ Χριστιανικῆς περὶ κόσμου καὶ περὶ βίου διδασκαλία πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ τὸ ἀσφαλὲς κρητήριον καὶ τὸν μοναδικὸν ὁδηγὸν εἰς τὴν ζωὴν καὶ εἰς τὴν ὁράσιν τῶν νέων Ἑλλήνων Τεχνικῶν... Μόνον διὰ τῆς γνώσεως καὶ τοῦ ἐμποτισμοῦ τῶν νέων τεχνικῶν διὰ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας ἢ μεγάλης τεχνικῆς πρόοδος τῆς ἐποχῆς μας δὲν θὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὸ τραγικὸν ἀδιέξοδον, ἀλλὰ εἰς τὴν ἁρμονικὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἱκανοτήτων καὶ δυνατοτήτων τοῦ ἀνθρώπου ἐπ' ὠφελεία τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου».

Τιμῆ τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν.

Πολλάκις ἐσχάτως ὁ τύπος ἠσχολήθη μὲ τὸ ζήτημα τῆς ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν ἐπαρχιῶν ἀνεγέρσεως πολυτελῶν καὶ πολυδαπάνων ναῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἐν αὐτοῖς τῶν θρησκευτικῶν τῶν καθηκόντων. Καὶ ἄλλοι μὲν ἐθεώρησαν τὸ γεγονός τοῦτο ὡς ἐνδειξὴν οἰκονομικῆς εὐρωστίας καὶ ἀνθήσεως τῶν ἐλληνικῶν ἐπαρχιῶν, ἕτεροι δὲ ὡς κακὴν τάσιν ἀπομακρύνουσαν ἐκ τῆς ὀρθολογιστικῆς χρήσεως τοῦ χρήματος, ἥτις θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνεγείρῃ νοσοκομεῖα, ὀρφανοτροφεῖα, γηροκομεῖα κ.λ.π.

Νομίζομεν, ὅτι ἀμφότεραι αἱ ἐξηγήσεις αὗται εἶναι πεπλανημέναι. Ἡ ἱστορία τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἀνεγέρσεις μεγάλων καὶ μεγαλοπρεπῶν ναῶν γίνεται πλειστάκις ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτοῦ. Ὡς ὀρθῶς ἐσημείωσε τὸ «Βῆμα», «οἱ ναοὶ εἰς τὴν χώραν μας κτίζονται σιγὰ-σιγὰ καὶ εἰς διάρκειαν μακρῶν καὶ κάποτε μακροτάτων ἐτῶν, ἴσως συνεχίζοντες τὴν παράδοσιν τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας. Ὁ Ἕλληνας θεμελιώνει τὸν ναόν του, διότι αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἔχη τόπους λατρείας ἀξιοπρεπεῖς καὶ κατὰ τὸ δυνατόν λαμπροὺς καὶ ἀρῆγει συχνὰ καὶ εἰς τὰς μελλούσας γενεὰς τὴν φροντίδα νὰ τὸν συνεχίσουν καὶ νὰ τὸν ἀποπερατώσουν. Ἡ στέγασις τοῦ Κυρίου δὲν εἶναι ποτὲ ἐπιβουλή. Εἶναι ὅμως μία ἐκδηλωσις, ποὺ τιμᾷ τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, διότι ἀποδεικνύει, ὅτι καὶ ὅταν δυστυχῆ καὶ ὅταν εὐημερῆ, πάντα θὰ εὖρη κατὰ τὴν δόξην διὰ τὴν Ἐκκλησίαν του».

Ὡσαύτως δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται, ὅτι ἡ ἀποφυγὴ τῆς σπατάλης τοῦ χρήματος καὶ ἡ διοχέτευσίς

αὐτοῦ εἰς κοινωνικὰ ἔργα γίνεται μόνον, ὅταν οἱ ἀνθρώποι ἔχουν ἰδανικὰ καὶ ζῶσαν ἐπαφὴν μετὰ τῆς Ἐκκλησίας. Ὅθεν οἱ ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἀνεγείρομενοι ναοὶ, δὲν εἶναι ἢ τροχοπέδη, ἀλλ' ἀντιθέτως τὰ φυτώρια τῆς καλλιέργειας τοῦ πνεύματος τοῦ κοινοφελοῦς ἀλτρουϊσμοῦ, ὡς ἀποδεικνύει ἡ ἱστορία τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τοῦ Ἔθνους μας. Ἐπειτα οἱ ὀρθόδοξοι οὗτοι ναοὶ εἶναι τὰ ἐργαστήρια τῆς θεώσεως τῆς ζωῆς, τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ὄχι οὐδὲ πολιτιστικοῦ πνεύματος καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ Ἔθνους.

Κέντρα ἐποπτικῆς προβολῆς.

Ἐν συνεχείᾳ ὀφείλομεν νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι μετὰ χαρᾶς εἶδομεν εἰς τὸ ἐσχάτως ληφθῆν φύλλον τοῦ ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. Ἰακώβου ἐκδιδόμενου περιοδικοῦ «Ὁ Ὀρθόδοξος Πατριάρχης» φωτογραφίας ἀπὸ τῶν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀνεγειρομένων καὶ ἐν Ἀμερικῇ μεγαλοπρεπεῖς ναοὺς βυζαντινοῦ ὄψιμου μὲ θαυμασίαν εἰκονογραφίαν καὶ ζωγραφικὴν διακόσμησιν, συνεχίζουσιν τὴν βυζαντινὴν παράδοσιν.

Ὡς εἶναι φανερόν, οἱ τιμῶντες τοὺς ἀποδήμους Ἕλληνας καὶ τὴν ἐν Ἀμερικῇ Ὀρθόδοξον Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν ναοὶ οὗτοι οὐ μόνον εἶναι αἱ ἐστῆαι τῆς ἀναζωπυρήσεως τοῦ ἱεροῦ πυρὸς τῶν ἑλληνορθόδοξων παραδόσεων, ἀλλὰ καὶ κέντρα ἐποπτικῆς προβολῆς τῆς βυζαντινῆς τέχνης, ἥτις οὐ μόνον κατὰ τὰ παρελθόν ἀπετέλεσε, κατὰ τὸν ὄραϊον χαρακτηρισμὸν τοῦ Diehl, τὴν «μυσταγωγὸν τῆς Οἰκουμένης», ἀλλὰ καὶ σήμερον προσελκύει τὰ ὄμματα τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ὡς αἰώνιον πρότυπον πραγματοποιήσεως τῆς αἰσθητικῆς κατηγορίας τοῦ ὕψιλου.

Χονδροειδῆ ἄγνοιαν.

Ἡ εἰς βάρος τῶν μοναστηρίων παρεξήγησις συνεχίζεται εἰς τὸν καθημερινὸν τύπον κατὰ τρόπον ὄλους ἐπιτόλαιον καὶ ἀπαράδεκτον. Οὕτως ἐσχάτως συνεργάτης τοῦ «Ἔθνους» ἀνεκάλυψε, ὅτι «στὰ παλιὰ ἐκεῖνα χρόνια, τότε, ποὺ ἡ ἀνθρωπότης ἀπὸ φοικαλέα παρανόησι τῶν λόγων τοῦ Ναζωραίου ἐπίστευεν, ὅτι πλησιάζει ἡ συντέλεια τοῦ Κόσμου, ἔτρεχαν πατεῖς με πατῶ σε οἱ ἀνθρώποι σὲ ὄρη καὶ βουνὰ διὰ νὰ προσενηθοῦν καὶ νὰ σώσουν τὴν ψυχὴν τους. Οὐδεὶς ἐνδιεφέρετο γιὰ τὸν διπλανό του. Ὁ ἀλτρουϊσμός, κάτω ἀπὸ τὴν φοβερὴν ἀπειλὴν τοῦ τέλους τοῦ Κόσμου, εἶχεν ἐξαφανισθῆ... Ὁ ἀνθρώπος ποὺ προσεύχεται... τίποτα δὲν προσφέρει στοὺς διπλανούς του, στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους καὶ στὸ κοινωνικὸ σύνολο. Καὶ ἡ προσενηχί, ἐξεταζομένη μὲ τὸ πρῶσιμα τῆς ψυχολογίας, εἶναι, φυσικὰ, πρᾶξις ἐγωκεντρική... Μοναστήρια δὲν χρειαζόμαστε στὴν Ἑλλάδα...».

Ἀπορεῖ τις πᾶς εὐρίσκειται ἑλληνικὴ ἐφημερίς, ἥτις προσφέρει εἰς τὸ ἀναγνωστικὸν κοινὸν τόσον κατώτερα ποιοτικῶς δημοσιεύματα, τὰ ὅποια διακρίνονται διὰ τὴν χονδροειδῆ ἄγνοϊαν, τὴν διαστρέβλωσιν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν ἑλλειψιν πάσης λογικῆς θεμελιώσεως. Τὸ ὅτι ἡ ἀνάπτυξις τοῦ μοναχι-

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

'Ιερά Σύνοδος

'Αφίχθη Πατριαρχική 'Αντιπροσωπεία του Οικουμενικού Πατριαρχείου αποτελούμενη εκ των Σεβ. Μητροπολιτών Πριγκηποννήσων κ. Δωροθέου, Χαλδίας κ. Κυρίλλου, Νεοκαισαρείας κ. Χρυσοστόμου, 'Ικονίου κ. 'Ιακώβου και 'Ιμβρου και Τενέδου κ. Μελίτωνος. 'Η εν λόγω 'Αντιπροσωπεία έγινε δεκτή υπό της 'Ι. Συνόδου της 'Εκκλησίας της 'Ελλάδος, μεθ' ης συζητεί επί διαφόρων ζητημάτων κοινού ενδιαφέροντος.

— 'Η 'Ιερά Σύνοδος, εν συνεννοήσει μετά της πατριαρχικής αντιπροσωπείας, εξέδωσε και έδωκεν εις τας εφημερίδας προς δημοσίευσιν τὸ κάτωθι ανακοινωθέν:

«'Εξ άφορμής της ελεύσεως ενταύθα αντιπροσωπείας εξ 'Αρχιερέων του Οικουμενικού Πατριαρχείου προς συζήτησιν μετά της 'Αγιωτάτης 'Εκκλησίας της 'Ελλάδος ζητημάτων

κοῦ θεσμοῦ ἐγένετο δῆθεν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἀναμοιῆς τῆς συντελείας τοῦ Κόσμου καὶ τὸ ὅτι ἡ προσευχὴ ἀγνοεῖ τοὺς συνανθρώπους εἶναι ἰσχυρισμοί, τοὺς ὁποίους οὐτε ὁ πλέον ἀμαθὴς θὰ ἠδύνατο νὰ προβάλῃ σοβαρῶς. 'Εὰν δὲ οἱ προτεστάνται σήμερον τείνουν νὰ ἐπαναφέρουν τὸν μοναχικὸν θεσμόν, ἀναγνωρίζοντες ποικιλοτρόπως τὴν ἀναγκαιότητα αὐτοῦ, τὸ νὰ ὑποστηρίξῃ 'Ελλην, ὅτι «μοναστήρια δὲν χρειάζομαστε στὴν 'Ελλάδα», ἀποτελεῖ ἀπ' ἐνὸς πλῆγμα ἐναντίον αὐτῆς τῆς ἐλληνικῆς πατρίδος, ἥτις τόσον πολλὰ ὀφείλει εἰς τὰ μοναστήρια, καὶ ἀπ' ἑτέρου ἀγνοοῖ τῆς ψυχολογίας, ἥτις βεβαίως, ὅτι οὐδέποτε εἶναι δυνατόν νὰ ἐκλείψῃ ἢ παρὰ τισι ψυχαῖς τάσις πρὸς τὸν μοναχικὸν βίον.

Προβολὴ τῆς 'Ελληνικῆς 'Ορθοδοξίας.

'Ὡς ἀναγράφεται ἐν τῇ σχετικῇ στήλῃ τῶν «'Εκκλησιαστικῶν Χρονικῶν», κατόπιν συσκέψεως ἐξεχόντων ὁμογενῶν τῆς 'Αμερικῆς ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Σεβ. 'Αρχιεπισκόπου Βορείου καὶ Νοτίου 'Αμερικῆς κ. 'Ιακώβου, ἀπεφασίσθη ἡ ἰδρυσις τοῦ πρώτου ἐν 'Αμερικῇ 'Ελληνικοῦ Πανεπιστημίου.

Σκοπὸς αὐτοῦ θὰ εἶναι ἡ ἐνίσχυσις καὶ συμπλήρωσις τῆς λειτουργούσης Θεολογικῆς Σχολῆς ἐν Βοστώνῃ διὰ τῆς προσθήκης εἰς αὐτὴν ἐνὸς Κολλεγίου 'Ελληνικῶν Σπουδῶν (Κλασικῶν, 'Ελληνιστικῶν καὶ Βυζαντινῶν), τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ διακαῆ πόθον χιλιάδων θαυμαστῶν τοῦ 'Ελληνοχριστιανικοῦ πνεύματος καὶ πολιτισμοῦ. Ὄτῳ τὸ Πανεπιστήμιον τοῦτο θὰ εἶναι προβολὴ τῆς 'Ελληνικῆς 'Ορθοδοξίας καὶ σημαντικωτάτη ἐνίσχυσις τῆς ἐν 'Αμερικῇ 'Ομογενείας εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς ἐπιβιώσεως αὐτῆς ὡς 'Ελληνορθοδόξου συνόλου καὶ τῆς ὑπ' αὐτῆς διὰ παντὸς τρέπουσας διατηρήσεως τῆς 'Ελληνικῆς γλώσσης.

'Η «'Εκκλησία» πιστεύει, ὅτι ἡ ἀπόφασίς αὕτη θὰ γίνῃ πραγματικότης, ἀφοῦ καταβληθῇ προσπάθεια, ὥστε ἡ ὅλη ὀργάνωσις τοῦ Πανεπιστημίου τοῦτου νὰ γίνῃ μετ' ἐνδελεχῆ μελέτην τῶν σχετικῶν ζητημάτων καὶ μετὰ ἐπιμελημένην ἐκλογὴν καὶ ἐπιστράτευσιν τῶν πρώτων στελεχῶν αὐτοῦ.

κοινού ενδιαφέροντος, εἶδον τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος σχόλια μὴ ἀνταποκρινόμενα πρὸς τὴν ἀλήθειαν. 'Η πατριαρχικὴ ἀντιπροσωπεία ἐγένετο μετὰ πολλῆς ἀγάπης καὶ χαρᾶς δεκτὴ ἐκ μέρους τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος καὶ τῶν Σεβασμιωτάτων μελῶν τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου καὶ οὐδὲν θέμα προεβλήθη οὐδέ ἐβίγη δυνάμενον νὰ διαταράξῃ τὰς στενάς, ἐγκαρδίου καὶ ἀρμονικὰς σχέσεις μεταξύ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος. Τούναντίον δὲ διεπιστώθη ἐκ τῶν προκαταρκτικῶν ἐπαφῶν ἀπ' ἐνὸς μὲν ὁ ἀμοιβαῖος μεταξύ τῶν δύο 'Εκκλησιῶν σεβασμὸς, ἀπ' ἑτέρου δὲ τὸ κρατὸν πνεῦμα ἀδελφικῆς συνεργασίας, ἡ ὁποία θὰ ἀπαρτῆ τὰ μάλιστα οἰκοδομητικὴ δι' ἀμφοτέρας τὰς 'Εκκλησίας».

'Αποστολικὴ Διακονία. 'Η 'Αγία καὶ 'Ιερά Σύνοδος, ἐν τῇ συνεδρίᾳ Αὐτῆς τῆς 9ης λήξαντος μηνὸς Φεβρουαρίου, ἀπεφάσισεν, ὅπως ἐκφράση «τὴν εὐερέσκειαν τῆς 'Εκκλησίας καὶ τὸν δίκαιον Αὐτῆς ἔπαινον» εἰς τὸν Καθηγητὴν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν κ. 'Ανδρέαν Φυτράκη, διὰ τὰς «πολυτίμους ὑπηρεσίας, ἃς οὗτος προσφέρει ἐν τῇ 'Αποστολικῇ Διακονίᾳ ὡς Γενικὸς αὐτῆς Διευθυντής».

'Αρχιεπισκοπὴ 'Αθηνῶν

Τῇ 16ῃ Φεβρουαρίου ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν καὶ πάσης 'Ελλάδος κ. Θεόκλητος ἐδέχθη τὸ 'Εκκλησιαστικὸν Συμβούλιον τοῦ 'Ι. Ναοῦ 'Αγίου Δημητρίου Μπραχαμίου.

— Τῇ 17ῃ Φεβρουαρίου ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος παρέστη ἐν Πειραιεὶ εἰς τὰ ἐγκαίνια τῶν νέων Γραφείων τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς.

— Τῇ 19ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Μακ. 'Αρχιεπίσκοπος ἐδέχθη τὸν 'Ακαδημαϊκὸν κ. 'Αθανασιάδην-Νόβαν, τὸν Βουλευτὴν κ. 'Αποσκίτην καὶ τὸν τ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς κ. Γόντικαν.

— Τῇ 22ᾳ Φεβρουαρίου ἐδέχθη τὰ μέλη τῆς ἐξ 'Αρχιεπισκοπῆς 'Αντιπροσωπείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, προσφωνήσας αὐτοὺς διὰ θερμῶν λόγων καὶ ἐξάρας τοὺς πνευματικὸς δεσμούς, ὅτινες συνδέουν τὴν 'Ελληνικὴν 'Εκκλησίαν μετὰ τῆς 'Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως.

— Τῇ 23ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ὁ Μακαριώτατος παρέθεσε γεῦμα εἰς τὰ μέλη τῆς Πατριαρχικῆς 'Αντιπροσωπείας. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος ὁ Μακαριώτατος ἤγειρε θερμὴν πρόποσιν ὑπὲρ αὐτῶν καὶ τῆς 'Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως.

— Τῇ 26ῃ Φεβρουαρίου ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος, ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ αὐτοῦ ἑορτῇ, ἐδέχθη ἐν τῷ 'Αρχιεπισκοπικῷ Μεγάρῳ τὰ συγχαρητήρια Κλήρου καὶ Λαοῦ, ὡς ἐν ἄλλῃ σελίδι τοῦ παρόντος ἀναγράφομεν.

Ὁ Θεοφιλέστατος 'Επίσκοπος Κερνίτσης κ. Χρυσόστομος κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα Φεβρουαρίου ἐλειτούργησε καὶ ὠμίλησεν εἰς διαφόρους ναοὺς τῶν 'Αθηνῶν.

— Τῇ 7ῃ Φεβρουαρίου προέστη ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ 'Αγίου Παντελεήμονος 'Ιλισσοῦ τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας τοῦ πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος 'Αρχιμ. Σπυριδωνος Σγουροπούλου καὶ ὠμίλησεν ἐπικαίρως.

— Τῇ 11ῃ Φεβρουαρίου ἀνεβῶν εἰς τὰ 'Ανάκτορα Τατοῦο ὠρκισεν ἐνώπιον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Παπακωνσταντίνου τὸν κ. Ι. Πεσματζόγλου, ὑποδιοικητὴν τῆς Τραπεζῆς τῆς 'Ελλάδος.

— Τῇ 14ῃ Φεβρουαρίου προέστη ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ 'Αγίου Παρασκευῆς Νέας Σμύρνης τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας τοῦ πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος 'Αρχιμ. Κυρίλλου Ζαχαροπούλου.

— Τῇ 25ῃ Φεβρουαρίου προήδρευσε συνεδρίας τοῦ 'Επισκοπικοῦ Δικαστηρίου.

— Τῇ αὐτῇ προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

* * *

Ὁ Θεοφιλέστατος 'Επίσκοπος 'Αχσίσης κ. Παντελεήμων τῇ 26ῃ 'Ιανουαρίου ὠμίλησε κατὰ τὴν κηδείαν, εἰς ἣν προέστη, τοῦ πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος 'Εφημερίου 'Αγ. 'Ανανίου Περιστερίου 'Ιωάννου Βαμβάκη.

— Τῆ 30ῆ Ἰανουαρίου ἐτέλεσεν ἐν τῷ Πανεπιστημιακῷ Ἱ. Ναῶ Κοιμήσεως Θεοτόκου Καπνικαρέας μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν εὐεργετῶν καὶ Καθηγητῶν τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου.

— Τῆ 31ῆ τοῦ ἰδίου μηνὸς ἐξέπροσώπησε τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον εἰς τὴν ἐτήσιαν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Παρνασσοῦ γενομένην συγκέντρωσιν τῶν ἐκπροσωποῦντων τὸν ἐνταῦθα ἀντιχριστιανικὸν ἀγῶνα.

Κατὰ τὸν μῆνα Φεβρουάριον ἐλειτούργησε καὶ ὠμίλησεν εἰς διαφόρους Ἱ. Ναοὺς τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς.

— Τῆ 9ῆ Φεβρουαρίου προήδρευσε τῆς Συνεδρίας τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐκκλησι. Ἀσύλου Ἀγ. Ἀνδρέου Ν. Σμύρνης.

— Τῆ 15ῆ τοῦ ἰδίου μηνὸς ἐξέπροσώπησε τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον καὶ προσεφώνησεν ἐκ μέρους Αὐτοῦ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρνασσοῦ» γενομένην συγκέντρωσιν Σταυροφορίας Ἀντιαλλοκοῦ ἀγῶνος.

— Τῆ 19ῆ τοῦ ἰδίου μηνὸς ἐν τῷ Ἱ. Ναῶ Ἀγ. Φωτεινῆς Νέας Σμύρνης προέστη τῆς κηδείας τοῦ ἱερέως Κωνσταντίνου Λουίζου.

— Τῆ 21ῆ Φεβρουαρίου ἐξέπροσώπησε τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον εἰς τὴν ἐν τῇ Αἰθούσῃ τοῦ Παρνασσοῦ δοθεῖσαν διάλεξιν περὶ τῶν Ἰωαννίνων, ἐπὶ τῇ 47ῆ ἐπετείῳ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς πόλεως, ὑπὸ τοῦ πρσβευτοῦ κ. Γ. Μελά.

— Τῆ 25ῆ τοῦ ἰδίου μηνὸς προέστη τῆς κηδείας τοῦ πρὸς Κύριον ἐκδημησαντος Ἀρχιμανδρίτου καὶ πρῶην ἡγουμένου Ἱ. Μονῆς Πάτμου Γρηγορίου Γενῆ καὶ ὠμίλησε κατ' αὐτήν.

— Τῆ ἰδίᾳ ἡμέρᾳ μετέφερε τὰς εὐλογίας τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου εἰς ἐπὶ τούτῳ συγκληθεῖσαν συγκέντρωσιν τῶν μελῶν τῆς ἐν Π. Φαλήρῳ Χριστιανικῆς Κινήσεως «Ὁ Παντοκράτωρ».

— Τῆ 27ῆ Φεβρουαρίου προήδρευσε τῆς Ἐφορείας τοῦ Ἐκκλησιαστ. Ὁρφανοτροφείου Βουλιαγμένης.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς

Τῆ 8ῆ Ἰανουαρίου τρ. ἔτους, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. Ἰακώβου, συνηλθον εἰς σύσκεψιν 90 ἐξέχοντες ὁμογενεῖς καὶ ἀπεφάσισαν τὴν ἴδρυσιν τοῦ πρώτου ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου. Σκοπὸς τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἐν λόγω Πανεπιστημίου θὰ εἶναι ἡ ἐνίσχυσις τῶν ἐν Ἀμερικῇ Θεολογικῶν καὶ Ἑλληνικῶν σπουδῶν καὶ ἡ προβολὴ τοῦ Ἑλληνορθόδοξου πολιτισμοῦ, ὡς συνολικῆς ἐκδηλώσεως τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πνεύματος. Κατὰ τὴν ἐν λόγω σύσκεψιν κατηρτίσθησαν δύο Ἐπιτροπαί, ἡ Ἰδρυτικὴ καὶ ἡ ἐκτελεστικὴ, ἀμφοτέρων δὲ ἡ προεδρία ἀνετέθη εἰς τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον κ. Ἰακώβου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Εἰς τὸ ἄρτι κυκλοφορήσαν τεύχος τοῦ Δεκεμβρίου 1959 τοῦ ἐπίσημου ὄργανου τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας δημοσιεύεται ἡ εὐχαριστήριος ἐπιστολὴ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Χριστοφόρου πρὸς τὸν Πατριάρχην Μόσχας κ. Ἀλέξιον διὰ τὴν ἀποστολὴν ὡς δώρου τριῶν ἐγκολπίων καὶ τριῶν ἐπιστηθίων σταυρῶν.

— Εἰς δηλώσεις του πρὸς τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας ὁ πάστῳρ τῆς Δανίας κ. Οὐφφε Χάνσεν, ὁ ὁποῖος ἐπισκέφη τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν, ἐτόνισεν ὅτι τοῦ προϋξένησεν ἰδιαίτερον ἐντύπωσιν ὁ ἀριθμὸς τῶν προσευχομένων εἰς τοὺς ναοὺς τῆς Ρωσίας καὶ ἡ ἐνεργὸς τῶν συμμετοχῆ εἰς τὴν λατρείαν.

— Ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ρώσος» τὸ περιοδικὸν τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας δημοσιεύει ἄρθρον τοῦ Ἐ. Καρμανῶφ, ἐν ᾧ ἐκτίθεται ὁ βίος καὶ ἡ πολιτεία τοῦ ἁγίου, τοῦ ὁποῖου τὰ ἱερά λείψανα φυλάσσονται εἰς τὴν Εὐβοίαν. «Ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου, τονίζει ἐν κατακλείδι ὁ ἀρθρογράφος, ἔχομεν νέον μάρτυρα τοῦ πνευματικοῦ δεσμοῦ μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν Ἑλλάδος καὶ Ρωσίας, νέον ἱκέτην καὶ μεσίτην ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων καὶ Ρώσων».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Τὴν 27ην Ἰανουαρίου ἐ.ε. ἐωρτάσθη μετὰ πᾶσαν δυνατὴν λαμπρότητα εἰς ὅλους τοὺς ναοὺς τοῦ Βελιγραδίου ἡ ἑορτὴ

τοῦ Ἁγίου Σάββα, ἱδρυτοῦ καὶ πρώτου Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἐκκλησίας Σερβίας.

— Ὁ γραμματεὺς τῆς Κεντρικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Κ. Κροατίας δόκτωρ Μπάκαριτς, εἰς λόγον τοῦ ἐκφωνηθέντα ἐν Ζάγκρεμπ τὴν 15 Φεβρουαρίου 1960, ἐτόνισε μεταξύ ἄλλων ὅτι «εἶναι πλάνη νὰ νομίζη κανεὶς ὅτι ἡ θρησκεία καὶ ἡ θρησκευτικότης εἶναι δυνατόν νὰ καταργηθοῦν. Ἡμεῖς ἀνεκνήρυσαμεν τὴν θρησκείαν ὡς ἰδιωτικὴν ὑπόθεσιν καὶ τὴν ἐξεδιώξαμεν ἀπὸ τὴν πολιτικὴν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν ζωὴν». Εἰς τὴν ἐρώτησιν δὲ ἂν δύναται νὰ παρακολουθήσῃ ἐκκλησιαστικὴν κηδεὶαν μέλους τοῦ Σοσιαλιστικοῦ Συνδέσμου ἀπήντησε χαρακτηριστικῶς τὰ ἐξῆς: «Θεωρῶ ἑμαυτὸν ὑποχρεωμένον νὰ ἔλθω εἰς τὴν κηδεὶαν καὶ δὴ ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐπιφυλάξεως. Αὐτὸς δικαιούται ἐκκλησιαστικῆς κηδεῖας καὶ ἐγὼ τοῦ ἀναγνωρίζω τὸ δικαίωμα αὐτόν».

— Ὁ στρατάρχης Τίτο ἀπένευμεν ἀνώτατον παράσημον εἰς τὸν Καθολικὸν Ἀρχιεπίσκοπον Βελιγραδίου δόκτορα Οὐϊτσιτς. Ὁ πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Θρησκευμάτων, ἐπιδίδων τὸ παράσημον ἐν ἐπίσημῳ τελετῇ, ἐτόνισε μεταξύ ἄλλων τὰ ἐξῆς: «Θέλω νὰ Σᾶς διαβεβαιώσω καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὐτῇ ὅτι καὶ ὑπὸ τὰς νέας κοινωνικο-πολιτικὰς συνθήκας ἡ Ἐκκλησία ἔχει βάσει τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν νόμων ὅλας τὰς δυνατότητας δι' ἐλευθέραν θρησκευτικὴν δράσιν καὶ ὅτι καὶ οἱ πιστοὶ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ παράγοντες ὅλων τῶν θρησκευτικῶν ὁμολογιῶν ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ μείνουν πιστοὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν καὶ νομιμόφρονες καὶ χρηστοὶ πολῖται τῆς σοσιαλιστικῆς Γιουγκοσλαβίας». Ὁ παρασημοφορηθεὶς καθολικὸς Ἀρχιεπίσκοπος Βελιγραδίου δόκτωρ Οὐϊτσιτς ἀπήντησεν, ὅτι θὰ ἐξακολουθήσῃ ἐργαζόμενος διὰ τὴν ἐξομάλυνσιν τῶν σχέσεων μεταξύ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κράτους καὶ ὅτι ὡς κληρικός θὰ εἶναι ἀφωσιωμένος εἰς τὸν Πάπαν, ὡς πολίτης δὲ εἰς τὸν πρόεδρον Τίτο. Οὗτος ἐν συνεχείᾳ διεμήνυσε τὴν ἐπιθυμίαν χιλιάδων καθολικῶν περὶ ἐπαναλήψεως τῶν διαπραγματεύσεων πρὸς διευθέτησιν τῶν σχέσεων μεταξύ τοῦ Βατικανοῦ καὶ τῆς Γιουγκοσλαβίας.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Μετὰ τὸν πρόσφατον θάνατον τοῦ πριμᾶτου τῆς Κροατίας καρδινάλιου Στέπινατς, ὁ Πάπας ὠνόμασε τὸν βοηθὸν ἐπίσκοπον τοῦ Ζάγκρεμπ Σέπερ ἀποστολικὸν διαχειριστὴν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

— Ὁ Πάπας Ἰωάννης ΚΓ' ὠνόμασε τὸν καρδινάλιον Μουένχ παπικὸν ληγάτον εἰς τὰς ἑορταστικὰς ἐκδηλώσεις, αἵτινες θὰ διεξαχθοῦν εἰς Μάλταν ἀπὸ 17-24 Ἰουλίου ἐ.ε. ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς δεκάτης ἐνάτης ἑκατονταετηρίδος ἀπὸ τῆς διελεύσεως τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

— Ὁ Πάπας Ἰωάννης ΚΓ' ὠνόμασε τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Παρισίων Καρδινάλιον Φελτέν παπικὸν ληγάτον εἰς τὰς ἑορτάς, αἱ ὁποῖαι θὰ διεξαχθοῦν ἐν Παρισίοις ἀπὸ 14-17 Μαρτίου ἐπὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἁγίου Βικεντίου ντὲ Πῶλ καὶ τῆς Λουίζ ντὲ Μαριλλάκ.

— Κατ' ἀνεπίσημους πληροφορίες ὁ μέχρι τοῦδε ἀποστολικὸς δελεγάτος ἐν Τουρκίᾳ Λαρτῶνε, ἐπὶ τῇ συνάξει ἐπίσημων διπλωματικῶν σχέσεων μεταξύ Βατικανοῦ καὶ Τουρκίας ὠνομάσθη ἰντερνούτσιος παρὰ τῇ κυβερνήσει τῆς Ἀγκύρας

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κωνσταντίνου Δ. Καλοκύρη, Ἐντεταλμένου Ὑψηλοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Παλαιοχριστιανικαὶ καὶ βυζαντινὰ ἀνασκαφικὰ εἴρευνα, Α' Ἡ Βασιλικὴ τῆς βυζαντινῆς Συβρίτου, ἐκδ. «Κρητ. Χρονιτῶν» 1959, σελ. 40 καὶ πλάκες 15. Λίαν ἐνδιαφέρουσα ἐργασία ἐκθέτουσα τὴν ὑπὸ τοῦ γράφοντος ἀνασκαφείσαν μεγάλην βασιλικὴν τῆς ἀρχαίας Ἐπισκοπῆς Συβρίτου καὶ πλουτίζουσα τὴν Χριστιανικὴν Ἀρχαιολογίαν.

Γοῦ αὐτοῦ, Ἰωάννης Παγωμένος, ὁ Βυζαντινὸς ζωγράφος τοῦ ΙΔ' αἰῶνος. Μελέτη μετὰ 25 πινάκων, ἀποκαλύπτουσα τὸ πρῶτον τοὺς χαρακτῆρας καὶ τὴν εἰκονογραφικὴν πρωτοτυπίαν τοῦ σπουδαίου τούτου ἀγιογράφου τῆς Ὀρθοδοξίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

'Ιερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

'Εχοντες υπ' όψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν καὶ 'Εφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τῆς 'Ενορίας τοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ 'Αγίου Γεωργίου Στίβου, ἵνα υποβάλωσιν ἡμῖν, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτούμενων δικαιολογητικῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου, πρὸς πλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς ἐφημερικῆς θέσεως.

'Εν Θεσσαλονίκῃ τῇ 4ῃ Φεβρουαρίου 1960.

† 'Ο Θεσσαλονίκης Παντελεήμων.

'Ιερά Μητρόπολις Κερκύρας καὶ Παξῶν

'Εχοντες υπ' ὄψιν τὰ ἀρθρα 46 καὶ 47 τοῦ Α. Νόμου 2200 1940 «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν καὶ 'Εφημερίων» τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 536/1955 «Περὶ ρυθμίσεως τῶν 'Αποδοχῶν τοῦ 'Ορθόδοξου 'Εφημεριακοῦ Κλήρου κλπ.» τὸ ἀρθρον 28 τοῦ 'Αναγκ. Νόμου 540/1945 «Περὶ 'Εκκλησιᾶς. 'Εκπαιδεύσεως», καὶ τὴν υπ' ἀριθμ. Πρωτ. 83719 καὶ ἀπὸ 7-10-1946 'Εγκύκλιον τοῦ 'Υπουργείου Ὁρθοσκυμάτων καὶ 'Εθνικῆς Παιδείας, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν 'Εφημεριακὴν θέσιν τακτικοῦ 'Εφημερίου τοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ τῆς 'Υ. Θεοτόκου ('Ὁδηγητρίας) Αὐλιωτῶν-Κερκύρας, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἐν τῷ ἀρθρῷ 48 τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, ἵνα ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι 'Εφημερίου τῆς ἐν λόγω 'Ενορίας.

Περὶ σφέτερας πληροφορίας οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι προσερχόμενοι εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεως.

'Η παρούσα κοινοποιηθῆτω μερίμνη τοῦ οἰκείου 'Εκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου δι' ἀναγνώσεως ἐπ' 'Εκκλησίας καὶ θυροκολλήσεως ἐν τῷ 'Ι. Ναῶ καὶ δημοσιευθῆτω εἰς τὰ Περιόδικα «'Εκκλησία» καὶ «'Αγ. 'Ιάσων καὶ Σωσίπατρος».

'Εν Κερκύρᾳ τῇ 5ῃ Φεβρουαρίου 1960.

† 'Ο Κερκύρας καὶ Παξῶν Μεθόδιος.

'Ιερά Μητρόπολις Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος

'Εχοντες υπ' ὄψει τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ «Περὶ 'Ι. Ναῶν καὶ 'Εφημερίων» Α. Ν. 2200/1940, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ τε κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ἵνα καταλάβωσι κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τῶν 'Ι. Ναῶν: 1) 'Αγίου Δημητρίου Ἀσπροπύργου, 2) Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου Ἀσπροπύργου, 3) Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἀμαρουσίου καὶ 4) 'Αγίου Παντελεήμονος Κρυονερίου (Μπαφίου) ὅπως ἐντὸς μηνὸς υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, πρὸς ἀνακήρυξιν τῶν ὡς ὑποψηφίων.

'Εν Κηφισίᾳ τῇ 9 Φεβρουαρίου 1960

† 'Ο Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος 'Ιάκωβος.

'Ιερά Μητρόπολις Θηβῶν καὶ Λεβαδείας

'Εχοντες υπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν καὶ 'Εφημερίων», προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημερικῆς θέσεως τοῦ ἐν Λεβαδείᾳ 'Ιεροῦ ἐνοριακοῦ Ναοῦ ὁ Ἅγιος Νικόλαος, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς ὡς ἄνω ἐφημερικῆς θέσεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά.

'Εν Λεβαδείᾳ τῇ 15ῃ Φεβρουαρίου 1960.

† 'Ο Θηβῶν καὶ Λεβαδείας Δωρόθεος.

'Ιερά Μητρόπολις Τρίκκης καὶ Σταγῶν

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων 'Εφημερίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημερικῶν θέσεων τῶν 'Ιερῶν Ναῶν τῶν χωρίων: α) Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου 'Αχλαδιάς καὶ β) 'Αγίου Νικολάου Μαλακασίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 47 τοῦ 'Αναγκ. Νόμου 2200/40 «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν καὶ 'Εφημερίων», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν 'Αναγκ. Νόμων 536/45 καὶ 540/45, ὀριζόμενα προσόντα, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ πιστοποιητικά.

'Εν Τρικάλοις τῇ 20ῃ Φεβρουαρίου 1960.

† 'Ο Τρίκκης καὶ Σταγῶν Διονύσιος.

'Ιερά Μητρόπολις Γυθείου καὶ Οἰτύλου

'Εχοντες υπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν καὶ 'Εφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημερικῆς θέσεως τοῦ ἐν Προσηλίᾳ (Λιασύνοβα) 'Ιεροῦ Ναοῦ 'Αγίου Γεωργίου τέως δήμου Καρδαμύλης, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς Δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «'Εκκλησία» υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά.

'Εν Γυθείῳ τῇ 20ῃ Φεβρουαρίου 1960.

† 'Ο Γυθείου καὶ Οἰτύλου Φιλῆμων.

«ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
'Εκ διδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† 'Ο 'Αθηνῶν ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

† 'Ο Βεροῖας καὶ Ναούσης ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

† 'Ο Πατρῶν ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θεοδ. Σπεράντσα, 'Υποστήριξιν ὕλικὴν καὶ ἡθικὴν.

Τὰ 'Όνομαστήρια τοῦ Μακαριωτάτου 'Αρχιεπισκόπου.

Μητροπολίτου πρ. Λήμονου Βασιλείου, 'Επισκοπικοὶ κατάλογοι τῶν 'Επαρχιῶν τῆς 'Ελλαδικῆς 'Εκκλησίας (1833-1960) (Β').

Βασ. 'Ιωαννίδου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν, Τὸ ἐν Ρόδῳ Συνέδριον τῆς Κ. Ε. τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν 'Εκκλησιῶν (19-28 Αὐγούστου 1959) (συνέχεια).

Κωνσταντίνου Καλοκῆρη, 'Εντεταλμένου 'Υφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν, 'Η οὐσία τῆς 'Ορθοδόξου 'Αγιογραφίας (Α').

Κωνστ. Δ. Μουρατίδου, 'Εντεταλμένου 'Υφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν, Σύγχρονοι κατευθύνσεις ἐν τῇ ἐπιστῆμῃ τοῦ κανονικοῦ δικαίου (Β').

'Αρχιμ. 'Αθανασίου Βασιλοπούλου, Οἱ «Εὐαγγελικοὶ» καὶ ἡ προπαγάνδα αὐτῶν ἐν 'Ελλάδι. (Συνέχεια).

Παρατηρήσεων Στήλη.

'Εκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Προκηρύξεις ἐκλογῆς ἱερέων.

Βιβλιογραφία.

'Εκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας, 'Ιασιῶ 1. 'Αθῆναι. Τηλέφωνον 70.734.